Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 5 январь 1972 йил, чоршанба ◆ № 3 (15.174). ◆ Баҳоси 2 тийин.

БЕШ ЙИЛЛИК ОДИМЛАРИ

Лидия Савгучева Чирчиқдаги ўтга чидамли ва қаттиқ қотишмали металлар комбинатида 13 йилдан буён самарали ишлаб келмоқда. Шу кунларда у корхона пешқадамлари сафида меҳнат қилмоқда.

ҚУВОНЧЛИ ХАБАРЛАР

НУРХОНАЛАР ИНЪОМИ

Республикамиз энергетикларининг катта отряди тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йилини меҳнат вахтасида туриб кутиб олди. Байрам кунлари барча энергетика корхоналари тўла қувват билан ишлади. Икки кун ичида республикамиз энергетика системасида ҳаммаси бўлиб 107 миллион киловатт-соат электр энергия ишлаб чиқарилди.

Ўзбекистон электр узатиш линиялари ҳам янги йилдан анча узайди. Андижон яқинидаги «Юбилейний» подстанциясини Наманганадаги Марказий подстанция билан боғлайдиган электр узатиш линиясидан фойдаланила бошланди. Бу электр узатиш линияси 220 киловольт кучланишли бўлиб унинг битиши билан Фарғона энергетика халқаси қурилиши ниҳоясига етди. «Средазэлектросетьстрой» трести бинокорлари қўлидан чиққан 106 километрли янги линия водийни электр энергия билан таъминлашни янада яхшилайди.

ТОШКЕНТ МЕТРОСИ УЧУН

НУКУС, 3 январь. (ЎзТАГ). Султонуиздоғ тоғларидаги Зинелбулоқ конининг мармар тошларини кесиб олишга киришилди. Янги йилда бу ерда гранит-мармар заводи қуришга киришилади. Бу завод маҳсулотидан Тошкент метрополитени станцияларини безашда фойдаланилади.

Янги завод йилига 2 минг квадрат метр мармар блок ишлаб чиқара олади. Бундан ташқари корхона ҳар йили 10 минг куб метргача гранит кукуни бериб туради.

ҚАРШИ ДАШТИГА

ГУЛИСТОН, 3 январь. (ЎзТАГ). «Главсредазирсовхозстрой»га қарашли Гулистон электр устахонасининг коллективи Қарши даштига электр тақсимлаш шкафларининг катта туркумини жўнатди. Бу қурилмалар Қарши бинокорлик материаллари комбинатига, Шаҳрисабз шағал саралаш заводига, Қаршида қурилаётган катта қозонхонага ва бошқа объектларга мўлжалланган.

Гулистон электр машинасозлари жанубдаги қўриқни ўзлаштирувчиларнинг кўпгина буюртмаларини бажариб бўлдилар. Энергетика аппаратларини — бошқариш шчитларини, турли тақсимлаш шкафларини йиғиш графиги илдам бормоқда. Ўтган йили устахона ишлаб чиқариш программасининг қарийб ярмиси Қаршининг буюртмаларидан иборат бўлди. Бу йил эса, Қарши дашти учун юбориладиган маҳсулотлар салкам учдан бир ҳисса кўпайтирилади. Шунинг учун ҳам корхона реконструкция қилиниб, янги асбоб-ускуналар ўрнатилмоқда, янги механика цехи қурилмоқда.

ИШ ТЕЗЛАШДИ

Алимкент пахта заводида линтер машиналар автоматлаштирилиб бўлди. Эндиликда бутун линт ажратиш линиясига асбоблар «раҳбарлик қилмоқда». Агрегатларнинг бекор ишлашига бутунлай барҳам берилди: чигит келиши тўхтаса, линтер машиналар ўз-ўзидан тўхтайди.

Алимкент пахта заводи хом ашё қайта ишлаш янги технологиясини биринчи бўлиб жорий этаётган заводдир. Бу ерда республикада биринчи марта машинада терилган пахтани икки марта тозалаш йўлга қўйилди. Шу методда олинган толанинг сифати қўлда терилган пахта толасиникидан ҳеч бир фарқ қилмайди. Тароқларни модернизациялаш чигитнинг шикастланишини камайтирди. Бутун машина-ускунани юргизиш марказлаштирилган бўлиб, бош пультдан туриб бошқарилади. Ғарамдан пахта олиш, пахта тойини ўраш ва ташиш каби кўпгина ишлар механизациялаштирилди.

Техника тараққиёти туфайли завод беш йил мобайнида машина терими пахтасини қайта ишлашни икки баравардан зиёд кўпайтирди, толанинг шикастланиши ва ифлосланишини камайтирди. Айни маҳалда корхона ходимларининг сони 200 киши қисқарди, тайёрловчилар сони эса қарийб икки баравар камайди.

Завод техника тараққиётининг перспектив плани 100 процент соф тола ва линт чиқарилишини ва механизация даражаси анча ўстирилишини кўзда тутади. (ЎзТАГ).

ЯНГИ СОВХОЗ

Андижон районидаги Охунбобоев номли ва Киров номли колхозлар базасида янги ихтисослаштирилган сабзавотчилик совхози ташкил этилди. Совхоз 1200 гектар ер майдонига эга бўлиб, меҳнаткашлар учун йилига 18 минг тоннагача сабзавот ва мева маҳсулотлари етказиб беради. Бу хўжаликда гўшт ва сут етиштириш бирмунча кўпайтирилади.

Янги совхозга Охунбобоев номи берилди.

А. ҚУРОНБОЕВ.

ҚИШЛОВНИ НАМУНАЛИ ЎТКАЗАЙЛИК!

КАСБИМИЗНИ ШАРАФЛАЙЛИК

Ерга қор тушди. Чорва қишлови бошланди. Қишлов — мезон. Чўпон, молбоқар, сигир соғувчи, бузоқбоқар, йилқибоқар, чўчқабоқар, паррандабоқар-хуллас, чорвадорлар имтиҳон даврига кирди. Энди ваъдаларнинг вафоси сўралади, оддий чорвадору олий маълумотли мутахассиснинг ишига жамғарилган ем-хашакдан самарали фойдаланиши, чорва молларнинг иссиқ биноларда бехатар сақланишига қараб баҳо берилади. Қишлов ҳам қилинган ишларга якун ясайди, ҳам келажакка йўл очиб беради. Чорва молларини қишловдан семиз ва бечиким олиб чиққан кишилар, хўжаликлар туёқ сонини кўпайтириш, маҳсулдорликни оширишга пухта замин яратади.

Қишлов — тарози. Ҳар бош чорва молини тортиб кўради, семизини чўзади, ингичкасини узади. Ана шу дамларда чорвадор янглишмаслиги керак. Семизини чўздирмасин, аксинча тош бостирсин. Ингичкасини уздирмасин, аксинча семиртирсин. Бу—кеча-кундуз мижжа қоқмай ҳушёр тур, очиқтирмай озуқа, чанқатмай сув бер дегани. Кузда чорва моллар яйлов оралаб насибасини ерди. Энди оғилхонада — қўлда боқиляпти. Қўлда берганга қуш тўймайди дейдилар. Бу қуш эмас, қорамол, сигир, қўй, чўчқа, бузоқ, тўхли, йилқи. Емиши гавдасига, тарози босишига яраша бўлади.

Биз чорва қишловини хавф-хатарсиз ўтказишга қаратилган барча чораларни кўрдик, ҳамма имкониятлардан фойдаландик. Ем-хашак бор, силос, сенажимиз, беда унимиз мўлжалдагидан кўп. Янги биноларимиз қиш талабига мослаштирилган. Чўпон-чўлиқларимиз, уларнинг оила аъзолари иссиқ кийинтирилган.

Фермамизда 12 минг бош қўй бор. Ҳар бош қўй ҳисобига 150 килограммдан майин ва дағал хашакни майдалаб аралаштириб қўйганмиз. Қишлов даври учун шу етади. Лекин 50 килограммдан эҳтиёт фонди ажратдик. Қиш чўзилиб кетса уни қўй-қўзиларга едирамиз, бўлмаса келаси йил қишлови учун асраймиз. Ҳар бош қўйга ажратилган концентрат 15 килограмм. Ем-хашакни сарфлаш устидан қаттиқ назорат олиб борилади. Районимиздаги Ленин номли совхоз чорвадорларининг қишловни яхши ўтказишга қаратилган тадбирлари матбуотда эълон қилинди. Бу тадбирларни тўла маъқуллаймиз.

Қўчқорлар совуққа бардошли бўлади. Совлиқлар эса заифлик қилиб қолади, бўғозлари ҳатто бола ташлайди. Шундан эҳтиёт бўлиш керак. Мутахассислар билан маслаҳатлашиб бўғоз совлиқлар учун кечаликка қўшимча озуқа рациони белгиладик, 250-300 граммдан ем берамиз.

Ҳаво доим совиб тураверимайди, айрим кунлари илиқ бўлади. Ўшанда қўйларни отар атрофидаги серўт яйловларга чиқариб ўтлатиш маъқул, оёғининг чигили ёзилади, иштаҳаси очилади, емиши яхши ҳазм бўлади. Биз яйловларнинг бир қисмини куздан бери шу мақсад учун сақлаб келяпмиз. Лекин ёғингарчилик бошланиши билан дарҳол қўйхонага олиш керак. Акс ҳолда бўғоз совлиқлар ўзини тута олмай йиқилиши мумкин. Қўйхона мунтазам тозаланиб борилмаса тунда қўй-қўзилар ётганда ўпкасидан шамоллайди. Биз шуларни эътиборга олиб иш тутяпмиз. Қишлов бошлангандан буён бирор бош қўй ёки қўзининг нобуд бўлишига йўл қўйганимиз йўқ.

Чўпонлар ўзаро тажриба алмашяпти. Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Мамадиёр Каримов тажрибали чўпон. 1971 йилда ўстиришга қолдирилган 560 бош тўхлини унга топширганмиз. Тўхлиларнинг ҳаммаси юқори семизликда. Лекин тўхлиларнинг бир кеча-кундузлик озуқа нормаси қўйларникидан фарқ қилади. Яқинда совхозимиздаги тўхлибоқарлар шу отарга келиб Мамадиёрнинг тажрибасини ўрганиб кетди. Тажриба диққатга сазовор. Тўхлилар ҳар 15 кунда кўрикдан ўтказиб турилади, иштаҳаси иноботга олиниб озуқа рациони алмаштирилади, айрим кам иштаҳаликларига дармон дорилар берилади. Бино тоза, ёруғ, озода. Натижада ҳар бош гўхли ҳар куни кутилгандан зиёд семиряпти.

Боймирза Хидиров, Турсунқул Бўронов, Эгамберди Пиримов каби бош чўпонларнинг иш методи ҳам қизиқарли. Яйловдан қайтарилган қўйларга дам беради, сўнгра отар ёнидаги майдончада кездиради, ундан кейин кечки озуқа билан таъминлаб, тунда албатта суғоради. Ҳаво илиқ келган кунлари саҳарда яйлов кездириб, сўнгра эрталабки озуқа беради. Бундан мақсад шуки, бўғоз совлиқлар турғунликка учрамасин, еган озуқасини яхши ҳазм қилсин. Шунда она қорнидаги қўзилар тез ривожланади, қоракўл тери аъло сифатли бўлади.

Энди Ёрқул Тенглашов, Мавлон Хўжаназаров, Мамашариф Муҳаммадиевларнинг ишига назар ташлайлик. Улар узоқ йиллардан буён бош чўпонлик қилади, отарларида 540-775 бошдан қўй бор. Қишлов даврида қўйларга беда уни, суяк уни бериб боради, туз ялатади. Бизда қўй-қўзилар булоқ суви билан суғорилади. Лекин сув ўта совиб кетган кезларда илитиб ичирилади. Бу совлиқлар касалланиши, бола ташлаш ҳолларининг олдини олишда катта роль ўйнайди.

Хуллас, чўпонларимиз тажриба алмашиш йўли билан ютуқларни мустаҳкамлаяптилар, камчиликларнинг такрорланишига йўл қўймаслик чораларини кўряптилар. Шуни унутмаслик кераки, келаси йили олинадиган қўзилар, маҳсулотларга шу кунларда замин яратилади. Шундай экан, тежамкорлик билан иш тутайлик, ем-хашакдан оқилона фойдаланайлик, ортиқча сарф-харажатларни камайтирайлик, чиқим каналларини батамом беркитиб ташлайлик. Бу маҳсулот таннархини камайтириш, рентабелликни ошириш, соф фойда миқдорини кўпайтиришда ҳал қилувчи роль ўйнайди. Қишловни бехатар ўтказиш ва олинган соф фойда чўпонлар меҳнатининг ўлчов бирлигидир.

Қишлов — фақат чорвадорларнинг иши бўлиб қолмасдан, бутун жамоатчиликнинг ҳам ишидир. Совхозимизда 56 минг бош қўй бор. Дирекция ва партия комитети коммунистлар, комсомоллар, касаба союз аъзолари, маҳаллий Совет депутатларидан катта группасини отарларга ёрдам бериш учун юбориб жуда тўғри иш қилди. Менимча, ҳамма жойда шундай қилиш керак. Чўпон-чўлиқлар кундузи қўй-қўзиларга яхши қарасалар ҳам тунда қийналиб қолади, қишлов охирига борганда совлиқлар қўзилай бошлайди. Отарларга келган ёрдамчилар ўшандай кезларда чўпонларга кўмаклашадилар. Қишловни соз ўтказиш ҳаммамизнинг муқаддас бурчимиздир, шофёр, тележкачи, тракторчи, ишчи-хизматчилар, уларнинг оила аъзолари бу ишдан четда турмасликлари лозим.

Чорвачилик мутахассислари — зоотехниклар, ветеринария врачлари, фельдшерлар отарлар бошида бўлиши, зарур бўлган чоғда биринчи ёрдам кўрсатиши лозим. Касалликка чалинган қўй-қўзилар алоҳида ажратиб қўйилиб, даволаниши керак. Чорва молларда юқумли касаллик ёздагига нисбатан қишда кўпроқ учрайди. Бундан огоҳ бўлиб туришимиз, учраган тақдирда дарҳол чора кўришимиз керак. Биз мутахассислар билан ҳамкорликда иш олиб боряпмиз, улар отарлар, фермаларга ҳамма ёрдамни кўрсатяпти.

Қишловнинг дастлабки кунларида айрим камчиликлар юз берди. Уларни тугатяпмиз. Ем-хашакни майдалаб қўйганимиз яхши бўлди, чиқиндига чиқармасдан қўйлар, қўзилар, тўхлиларга беряпмиз. 1971 йилда фермамиз бўйича давлатга 4.100 дона юқори сорт қоракўл тери етказиб берган эдик. Бу йил 5000 дона тери армуғон этамиз. Устиришга 7.200 бош урғочи қўзи қолдирганмиз. Уларни қишловдан тўқ ва семиз олиб чиқамиз. Ҳар йили гўштга 1500 бош атрофида қўй топширамиз. Бу йил ҳам шу анъанага содиқ бўлиб қоламиз. Ҳар бош қўйнинг тирик вазнини 43 килограммга етказиб топшираётган эдик. Бу йил 45-46 килограмм тош босганда гўштга топширамиз. Ҳар бош қўйдан 4 килограмм атрофида жун оламиз. Ана шу режаларимизни амалга оширишнинг муҳим шарти—қишловни ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказиш эканлигини яхши биламиз ва коллективимиз бутун куч-ғайратини шу мақсад йўлига сафарбар этади.

Малик ШОДМОНОВ,
Самарқанд областидаги Эргаш Жуманбулбул ўғли номли совхоз қўйчилик фермасининг мудири.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ва СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Бирма иттифоқи революцион кенгашининг раиси ва бош министри генерал Не Винга телеграмма юбориб, Бирма мустақиллигининг 24 йиллиги муносабати билан қутловлар ва эзгу истакларини изҳор этдилар.

Телеграммада Совет Иттифоқи билан Бирма ўртасидаги дўстлик ва ўзаро фойдали ҳамкорлик ҳар иккала мамлакат халқларининг бахт-саодати, жаҳонда тинчлик манфаатлари йўлида бундан кейин ҳам ривожланиб мустаҳкамланади, деб ишонч билдирилади.

(ТАСС).

ҚАРДОШЛАРЧА БИРДАМЛИК

Америка ҳарбийларининг Вьетнам Демократик Республикаси территориясида қилган янги агрессив хуружлари Ўзбекистон меҳнаткашларини қаттиқ ғазаблантирди. Америка авиациясининг Вьетнам Демократик Республикасидаги шаҳар ва қишлоқларга хиёнаткорона қилаётган ҳужумига қарши норозилик митинглари ҳамма жойда ўтказилмоқда.

4 январда «Ташсельмаш» заводида кўп кишининг иштироки билан митинг бўлди. Корхона партия ташкилотининг секретари С. К. Тожиев митингда сўзлаган нутқида, барча машинасозлар Вьетнам Демократик Республикасининг территорияси ваҳшиёна бомбардимон қилинаётганлиги муносабати билан СССР ҳукуматининг баёнотини маъқулламоқдалар, деди.

Инструментал цехнинг ишчиси Б. В. Ефремов ўз нутқида қуйидагиларни айтди:

— Америка империалистларининг сиёсати энг разил сиёсатдир. Улар ўзларини «эркин дунё» ҳимоячилари ва демократия таянчи қилиб кўрсатиб, ажал уруғини сочмоқдалар, ҳамма ёқни вайрон қилмоқдалар, ҳеч гуноҳи бўлмаган минг-минглаб хотин-қизлар ва болаларни ўлдирмоқдалар. Мен заводнинг олти минг кишилик коллективи номидан гапириб, ўз ватанининг озодлиги ва мустақиллиги учун курашаётган вьетнам халқи билан қардошларча бирдамликни изҳор қиламан. Биз сизлар билан биргамиз, вьетнамлик дўстлар! Биз сизнинг ғалабангизга ишонамиз ва ғалаба қозонишингиз учун қўлимиздан келган ҳамма чорани кўрамиз.

Митингда йиғув цехининг катта инженери Н. А. Зиновец, тайёрлаш цехининг диспетчери Н. Е. Приходченко, коммунистик меҳнат комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи А. Абдураззоқов Америка ҳарбийларининг Вьетнамдаги агрессив ҳаракатларига қарши норозилик билдирдилар.

Самарқанддаги суперфосфат заводи коллективининг митингида шу корхонанинг слесари Д. Коробов қуйидагиларни айтди:

— Американлик агрессорларнинг янги қонли жиноятини эшитиб, дарғазаб бўлдик. Вьетнам Демократик Республикасининг территориясига ваҳшийларча қилинаётган ҳужум халқаро ҳуқуқ нормаларини сурбетларча бузишдан бошқа нарса эмас. Яхши ниятли барча кишилар каби бизлар ҳам шу гапларни айтамиз: американликлар Вьетнам, Лаос ва Камбоджадан чиқиб кетингиз.

Митингда механик К. Қурбонқулов, токарь А. Чередниченко ва бошқалар ҳам қаҳр-ғазаб билан гапирдилар.

Меҳнаткашларнинг коллективлари қабул қилинган резолюцияларида Совет ҳукуматининг сиёсатини қўллаб-қувватлаётганликларини изҳор қилдилар ва АҚШдан Ҳинди-Хитой халқларига қарши интервенция дарҳол тўхтатилсин, деб талаб этдилар. (ЎзТАГ).

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз механизаторлари ўз измиларидаги экиш техникаси ремонтини тугаллаб, мавсумга тайёрлаб қўйдилар. Суратда: (чапдан) илғор механизаторлар М. Хотамов, А. Қулжонов, Б. Ортиқов ўртоқлар.

А. Тўраев фотолари.

НОН КОМБИНАТИ

АНДИЖОН. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Андижон шаҳрининг микрорайон қисмида янги йилнинг дастлабки кунларида нон комбинати ишга туширилди. Уни 162-трестнинг 1-қурилиш бошқармаси коллективи қурди. Комбинат бир кеча-кундузда 100 тонна нон ишлаб чиқаради. Янги корхона замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган.

Корхона дастлабки кунларданоқ юқори унум билан ишлай бошлади.

ГЎШТ ПЛАНИ ТЎЛДИ

АНДИЖОН. («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Бўз районидаги Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати Маннон Жалолов раислик қилаётган «Партия XX съезди» колхози 1 январда давлат қабул пунктига 10,5 тонна юқори сифатли гўшт топшириб, Андижон областида биринчи бўлиб йиллик планни бажарди.

Ботирали Ниёзалиев, Абдулҳамид Абдуллаев каби мол боқарлар топширилган қорамолларнинг ўртача тирик вазнини 350 килограммга етказдилар. Колхоз чорвадорлари давлатга пландан ташқари яна 3 тонна гўшт топшириш мажбуриятини олдилар.

Шунингдек, Андижон районидаги «Правда» колхози чорвадорлари ҳам 3 январда давлатга 37 тонна гўшт топшириб, йиллик планни бажардилар. Бу колхозда ҳар бир қорамолнинг тирик вазни 371 килограммни ташкил этди.

ЧИЛИ КОМПАРТИЯСИ АСОСЧИСИНИНГ МУЗЕЙИ

САНТЬЯГО, 3 январь. (ТАСС). Бу ерда Чили ишчилар синфининг шонли фарзанди, Чили Коммунистик партиясининг асосчиси Луис Эмилио Рекабаррен музейи очилди.

Музейни очиш маросимида Чили Компартиясининг Бош секретари Луис Корвалан, Марказий Комитет Сиёсий комиссиясининг аъзолари, сенаторлар, депутатлар, министрлар, партия ветеранлари, халқ бирлиги коалициясига кирувчи сўл партиялар ва ҳаракатларнинг вакиллари, шунингдек, тантаналарга келган коммунистик ва ишчи партияларнинг делегациялари, шу жумладан, КПСС делегацияси ҳозир бўлди. Музейни очиш маросимига Чили пойтахтининг неча юзлаб ишчилари, хизматчилари, студентлари келди.

Чили Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси Марта Угарте тантанали митингни очди

У Луис Эмилио Рекабаррен Чили революцион ва ишчилар ҳаракатини ривожлантиришда, Чили Коммунистик партиясини тузишда, Чили халқи билан совет халқининг дўстлигини мустаҳкамлашда, Чили Компартияси билан КПСС ўртасидаги дўстона муносабатларни ривожлантиришда ғоятда муҳим роль ўйнаганлигини айтди.

Шундан сўнг КПСС делегациясининг бошлиғи КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленкога сўз берилди. Унинг минбарга чиқиши Чили билан СССР халқлари ўртасида, Чили Компартияси билан КПСС ўртасида бузилмас дўстлик шарафига айтилган хитоб сўзлари билан кутиб олинди.

«Биз, деди А. П. Кириленко, совет кишилари учун Рекабаррен номи Чили халқининг яхши келажаги учун курашга ўзининг ҳамма куч-қувватларини сарфлагани ҳолда, оташин интернационалист, мамлакатимизнинг яқин дўсти бўлганлиги билан ҳам қадрлидир. Биз социалистик давлатимиз бунёдга келишининг дастлабки йилларида Рекабаррен Совет Иттифоқи меҳнаткашлари билан бирдамлик ҳис-туйғуларини изҳор этиб Совет Россияси империалистик босқинчиларнинг ҳамда ички контрреволюция кучларининг ҳужумларини даф этаётганида уни ҳимоя қилиб чиққанлигини айниқса қадрлаймиз».

А. П. Кириленко Чили коммунистларига ва барча меҳнаткашларга ўз ватанининг социалистик келажаги учун курашда янги-янги муваффақиятлар тилади.

КПСС делегацияси музейга В. И. Лениннинг бюстини, шунингдек СССР архивларидан олинган Чили Компартиясининг фаолиятига тааллуқли материалларни, шу жумладан Рекабаррен Москвада бўлган чоғида қолдирган қўлёзмаларининг нусхаларини топширди

ИҚТИСОДИЙ БИЛИМЛАР УНИВЕРСИТЕТИ

КОММУНИСТИК МЕҲНАТ МАКТАБИ

«Съезд мўлжаллаб қўйилган иқтисодий ва социал вазифаларни муваффақиятли амалга оширмоқ учун ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини бутун чоралар билан ошириш, халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида меҳнат унумдорлигини тез суръатлар билан оширишга эришиш зарур, деб ҳисоблайди»

(СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ XXIV СЪЕЗДИНИНГ КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ҲИСОБОТ ДОКЛАДИ ЮЗАСИДАН РЕЗОЛЮЦИЯСИДАН).

Партия иқтисодий ўқуви машғулоти. Ўнгда — пропагандист С. Исматов.

ДАВР ТАЛАБИ

«Ташкенткабель» заводининг цех ва участкаларида корхона ҳаётига янги мазмун бағишлаётган ишчилар, инженер-техниклар эртанги режалар ва ширин туйғулар билан яшамоқда, янги беш йиллик баҳори нафаси дилларни яшнатмоқда. Ҳа, 70-йиллар ишчилари, техника тараққиётининг байроқдорлари бўлган инженерлар, конструкторлар, технологлар, электриклар ва ишчиларнинг ёш гвардияси, уларнинг фикр-ўйлари, интилишлари, меҳнат симфонияси, иқтисодий билимларини тинмай ошираётган коммунистик меҳнат мактабининг ана шундай бунёдкорлари бизни ўз ҳузурига даъват этди.

Биз мана шу қалби олов машинасозлар — кабелчилар ҳузуридамиз. Иккинчи смена тугаш олдида 55-цехнинг иқтисодий билимлар машғулотлари ўтказиладиган ўқув хонасига кирамиз. Бу ерда аллақачон кўпчилик тўпланган. 25 ёшлар чамасидаги қотмадан келган йигит хонада йиғилганларнинг ҳаёлини, диққат-эътиборини ўзига жалб этган. У завод марказий лабораториясининг наладчиги, тажрибали ёш мутахассис Станислав Чебанец эди. У цехда янги ишга туширилган полиэтелен телефон кабели ишлаб чиқарувчи поток линиясининг ўзига хос томонлари, техника расчётларини тенгдошларига тушунтириб берарди. Ахир, ҳар бир ишчи янги поток линияни цехда қандай қилиб қўллаш, унинг технологияси ва ҳисоб-китобини яхши билиши шарт-да. Станислав деворга илиб қўйилган хилма-хил кабель маҳсулотларини ва уларни ишлаб чиқариш учун қўлланиладиган рангли материаллар диаграммаларини изоҳлар, айрим рақамларни доскага ёзиб кўрсатарди. Станислав Чебанецнинг суҳбати охирига етди. У хурсанд бўлган ҳолда бўш парталардан бирига бориб ўтирди.

Ҳамма тингловчи жамул-жам бўлгач, хонага юзларидан нур ёғилиб турган, кўзлари чақмоқ, сочларига сал-пал қиров оралаган 35 ёшлар чамасидаги пропагандист Султон Исматов кириб келди. У тингловчилар рўйхатини кўздан кечириб, ҳаммага бир-бир назар ташлаб чиқди. 16 тингловчининг ҳаммаси машғулотга тўла қатнашаётганидан кўнгли тўлиб, янги машғулотни бошлади.

Султон ака аввал ўтилган «Ҳозирги шароитда партиянинг иқтисодий сиёсати» деган темани савол-жавоб, суҳбат йўли билан мустаҳкамлаб, янги темага ўтди.

— Бугун, — деди у тингловчиларга маъноли боқар экан, — «Совет жамиятининг социал-сиёсий ривожланиши ва партия вазифалари» деган темани ўтамиз.

Султон Исматов коммунистик меҳнат ҳаракати мактаби тингловчилари диққатини ўтиладиган тема юзасидан муҳим масалаларга жалб этди.

Султон Исматов корхонанинг тажрибали, мўъжизакор яратувчи, машинасоз ишчилари орасида камол топган. У завод қучоғига 1957 йили оддий ишчи бўлиб келган эди. Завод маъмурияти янги ишга келган ёшнинг нимага қизиқиши, билими, савиясини ҳисобга олади. Султон ҳам ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда завод қошида ташкил этилган техника мактабини муваффақиятли тамомлади. Электрик-техник мутахассислиги бўйича имтиёзли диплом олди. Мана ҳозир у 55-цехнинг бош электриги, коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи. Айни вақтда у моҳир пропагандист ҳам.

Завод партия комитети уни 1963 йилда цех ишчиларининг партия ўқувига пропагандист қилиб тайинлаганди. Бу йил корхонада коммунистик меҳнат ҳаракати мактаби ташкил этилиши билан Султонни шу мактабнинг пропагандисти этиб тайинлашди. Ахир у бу соҳанинг санъатини жуда яхши эгаллаб олганди-да. Унинг самарали меҳнати партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланган. Унинг кўксида «Ҳурмат белгиси» ордени ва В. И. Ленин юбилейи медали порлаб турибди.

Ўз касбининг устаси, завод ишлаб чиқаришини яхши билган Султон корхонада кўпчиликнинг ҳурмат-эътиборига сазовор бўлган. Одамлар ҳам, корхонадаги янгиликлар ҳам беш қўлдай унга таниш. Шунинг учун у ҳар бир машғулотни корхона ҳаёти билан, коммунистик меҳнат ҳаракати мактаби ҳаёти билан боғлаб олиб боришга, тингловчиларга пухта ва ҳар томонлама билим беришга ҳаракат қилади. Ахир ҳар бир тингловчи унинг машғулотидан маънавий озиқ, бирон янгилик олиши керак-да. Ҳозир унинг фикри-зикри мана шундай ўй билан банд. У ишчи ва деҳқонлар синфи совет жамиятининг етакчи кучи эканлигини ва уларни юзага келтириб чиқарган ижтимоий-сиёсий талаблар ҳақида тўлқинланиб сўзлар, корхона ҳаётидан мисоллар келтирарди.

ИШЧИ СИНФИ — ЕТАКЧИ КУЧ

— Ишчилар синфи совет жамияти ишлаб чиқарувчи кучларининг негизини ташкил этади, — деди у. — Бу синф Россияда революцион кураш бўронларида чиниқди. Октябрь ғалабасини Владимир Ильич раҳнома бўлган партия бошчилигида шу синф амалга оширди. Совет ҳокимияти йилларида ишчи-деҳқон иттифоқи майдонга келди ва мустаҳкамланди. Коммунизм қурилиши авж олдирилган ҳозирги даврда ҳам бу синф етакчи куч бўлиб қолмоқда. Улар илм-фанни, техникани ҳар томонлама эгаллаган етук кишилар бўлиб камол топмоқда. Фан-техника революциясини ҳам мана шу синф амалга оширяпти. Буни ўз корхонамиз мисолида ҳам кўриш мумкин.

Заводимиз республикамиз саноатини янги техника билан жиҳозлаётган, ишлаб чиқариш самарадорлигини йил сайин ошириб бораётган, маҳсулот сифатини кўтараётган йирик корхоналардан бири. Неча минглаб ишчиларни тарбиялаб вояга етказган дўстлик маскани. Ишчиларнинг самарали меҳнати билан ўтган беш йилликда планга қўшимча равишда 22 миллион сўмдан кўпроқ сифатли маҳсулот ишлаб чиқарилди. Цех ва участкаларда янги техникани жорий қилиш ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 2,5 баравар кўпайди.

Замон талабига қараб ишчиларнинг билим малакаси ҳам ўзгариб бориши керак. Корхонада кабель ўраш машиналарини, технологик линияларни, янги асбоб-ускуналарни ким бошқаради? Ишчи! Бунинг учун пухта билим ва малака сув билан ҳаводай зарур. Шунинг учун ишчи илм-фан, техника революциясини амалга оширишда етакчи куч ва байроқдор бўлиб қолаётир. Биргина 55-цехда бундан 5 йил илгари бирорта ҳам олий маълумотли мутахассис йўқ эди. Эндиликда, эса 9 олий маълумотли инженер, тажрибали мутахассис бор. Уларнинг сафи кенгайиб бораверади. Корхонада эса олий маълумотли мутахассислар сони 200 кишига яқинлашиб қолди.

Сизлар ишчилар синфининг муносиб вакиллари. Сизларнинг муносиб ворисларингизни тарбиялаб етиштириш ҳам корхона шароитида муҳим масала. Шунинг учун 150 киши ёш ишчилар тайёрлашга жалб этилган. Шогирдлар тайёрлаш учун бир ой ёки ярим йил вақт кифоя. Ўзларингга маълумки, шу муддатни ўтаган киши умумзавод ёки цех коллективининг йиғилишида ишчи жаноби олийлари сафига тантанали равишда қабул қилинади. Бу маросимга ҳар йили тантанали тус берилади. Корхонамиз маъмурияти ҳамда жамоат ташкилотлари раҳбарлари ёш ишчига меҳнат йўлланмаси беришади. Йўлланмада коллективнинг қалб сўзлари битилган наказлар бўлади. Ундаги наказлар ва биринчи маош олганлиги ҳақидаги хушхабар ҳам ота-онасига хат орқали етказилади. Сизлар ҳам ана шундай бўлиб сафга кирганcизлар.

«ТАШКЕНТКАБЕЛЬ» ЗАВОДИДА ИҚТИСОДИЙ ЎҚУВ ТАЖРИБАСИ ҲАҚИДА

Корхонамизнинг ҳар бир ишчиси ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўзининг техникавий билими ва маҳоратини ошириб боряпти. Ҳозирги вақтда заводимиз бўйича 120 га яқин ёш кечки ишчи-ёшлар мактабида, 130 киши эса Тошкент политехникумида, 130 га яқин киши олий ўқув юртларида ўқимоқда. Ишчилардан 500 дан ортиқ киши ва қарийб 150 инженер-техник ходим корхона ҳузуридаги курсларда, тажриба мактабларида малака оширишяпти.

Энди ишчи-деҳқон синфининг мустаҳкам дўстлиги ҳақида икки оғиз сўз: ишчи-деҳқон иттифоқига улуғ доҳий В. И. Ленин асос солган. Ҳар икки синф ҳам бир-бирига чамбарчас боғлиқ. Уларни сира ажратиб бўлмайди. Чунки, бу синф социалистик жамиятнинг ижтимоий-сиёсий ва моддий негизини ташкил этади. КПСС XXIV съездида ишчи ва деҳқонлар иттифоқининг совет жамиятидаги тутган ўрни, уларнинг ўзаро ҳамкорлигини янада ривожлантириш тўғрисида қимматли фикрлар баён қилинди.

Ҳа, бу икки синф бир-бирига жуда дўст ва ҳамкор! Буни заводимиз ҳаёти мисолидан ҳам билсак бўлади. Ишчи билан деҳқон бир онанинг фарзанди. Деҳқоннинг қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириши учун техника зарур. Буни эса ишчи яратади. Ҳосилни йиғиб-териб олишдан тортиб, то уни қайта ишлашгача бўлган барча процессни адо этишда у деҳқонга мадад беради. Бу йил республикамиз бўйича етиштирилган «оқ олтин» ҳосилининг 40 процентдан ошиқроғи машиналарда терилди. «Зангори кема» пахтакор меҳнатини енгил қилди, обрўсини кўтарди. Бу ишда заводимиз коллективининг ҳам муносиб улуши бор.

Ҳозирги студент техникани эгаллаб, пахтакорга мададкор бўлиш ташаббуси билан чиқмоқда. Ака-ука Шодиевлар бошлаган бу ватанпарварлик ташаббуси ҳозир республикамиз бўйлаб қанот қоқяпти. Сизларнинг муносиб ворисларингизнинг бугунги қиёфаси мана шундай.

Коммунистик қурилишнинг ҳар бир участкасида депутатлар, касаба союз ташкилотлари ва халқ контроли группалари роли катта бўляпти. Депутат — халқ хизматкори. Улар пастдан юқорига қараб халқ ҳокимияти органларига сайланади. Кабелчилар орасида ҳам бу юксак номга сазовор бўлган кишилар йўқ эмас. Корхонамиз ҳаётини касаба союз аъзоларининг иштирокисиз тасаввур қилиш қийин.

Улар ишчи-деҳқон ва интеллигенциянинг кўп миллионли вакиллари ҳисобланади. Касаба союз аъзолари халқ хўжалигининг ҳамма соҳасида партия ва ҳукуматимиз қарорларини бажаришда актив қатнашмоқдалар. Меҳнат унумдорлигини оширишда, маҳсулот сифатини яхшилашда ва фан-техника революциясини амалга оширишда новаторлик қилишмоқда.

Завод касаба союз комитети раиси Т. Чурикованинг ташаббуси билан цехлараро социалистик мусобақа кучайтирилди. Коллективда социалистик мусобақанинг янги формалари вужудга келди ва кенг йўл топди. «Қўли олтин уста», «Ўз касбининг устаси», «Энг яхши ёш ишчи» ва бошқа унвонлар учун мусобақа шартлари ишлаб чиқилди. 55-цех коллективи йил давомида мусобақада биринчи ўринни эгаллади. 8 киши «Коммунистик меҳнат зарбдори» деган номга сазовор бўлди. Новаторлар тажрибаларидан келиб чиқиб, корхонада бу йил 26 та коммунистик меҳнат ҳаракати мактаби ташкил этилди. Бизнинг группамиз ана шу мактабнинг кичик бир тармоғи бўлиб, биз машғулотларда новаторлар тажрибаларини ўрганаётирмиз.

Коммунист В. Назаровнинг номини яхши биласизлар. У меҳнат унумдорлигини ошириш ва беш йиллик планларини муддатидан илгари уч ярим йилда бажариш ташаббусини бошлаб берди. Унинг бу ташаббусига заводда 600 дан ошиқ ишчи қўшилди. Сизлар ҳам мана шу ташаббуснинг издошлари. Заводда бундай новаторларнинг ишлари ҳақида кўплаб мисол келтириш мумкин.

Машғулот темаси тингловчиларнинг айни муддаоси бўлди. Охирида савол-жавоблар қизиб кетди. Тингловчилар коммунистик меҳнат ҳаракати ҳақидаги мулоҳаза ва саволлари билан актив қатнашдилар. Пропагандист Султон Исматов баъзи саволларга ўзи жавоб берса, айримларига тингловчиларнинг ўзини жалб этар, бу билан машғулотнинг қизиқарли бўлишини таъминлар эди.

У тингловчиларга, қани яна кимда савол бор, дегандек маъноли қараган эди, жуссаси кичикроқ, буғдойранг йигитча қўлини кўтариб қолди.

НОВАТОРЛАР

Алижон АҲМЕДОВ — Бугунги машғулотда ҳаммамизнинг дилимиздаги гапларни айтдингиз, жуда хурсандмиз. Новаторлар ҳақида яхши фикрлар бўлди. Мени бу масала жуда қизиқтиради. Айтингчи, қандай киши новатор бўла олади? Шу ҳақдаги фикрларингизни шарҳлаб берсангиз?

Пропагандист: — жуда ўринли савол. Корхонамизда, газета-журналларда ишчилар синфи тўғрисида ва саноат корхоналари заҳматкашлари ҳақида кўп гаплар бўлади. Ишчи ишлаб чиқаришда бирор янгилик яратиш, уни амалга ошириш, ўз коллективига, корхонасига, жамиятга фойда келтириш тўғрисида ўйлайди, бош қотиради. Ўзи ишлаётган соҳани янада такомиллаштириш тўғрисида қайғурувчи изланувчидир. Доимо изланишга берилган одам янгилик яратмаслиги мумкин эмас. Мана шундай кишини новатор деймиз.

Новатор — мураккаб техника системасининг бутун бир комплексини бошқарувчи инженер савиясидаги тажрибали мутахассис. Бунинг учун у назарий тайёргарликка ва пухта билим, тажрибага эга бўлиши лозим. Заводда шундай кишилар борми? Бор. Масалан, 11-цехни олайлик. Бу ерда мисдан узлуксиз қуйиш ва прокат қилиш йўли билан сирти рангли катанка олиш қурилмаси ихтиро қилинди. Унинг авторлари цех технологи В. Алехин, заводнинг бош металлурги М. Иофф ва унинг ўринбосари Т. Степшенова ҳисобланади. Бу қурилма қанчалик муҳим ва фойдали бўлишига қарамай, уни ишлаб чиқаришга жорий қилиш қийин бўлди. Партия аъзолари Ю. Кабарден, В. Нудьга, С. Маҳкамовлар раҳбарлик қилаётган ижодий кучлар уларга ёрдам қўлларини чўзишди. Натижада қўшимча равишда мис катанка ишлаб чиқариш жорий этилди. Шундай қилиб, жаҳонда биринчи марта узлуксиз қуйиш ва прокат қилиш усули билан сирти рангли катанка олиш процесси комплекс равишда механизациялаштирилди. Бу янги технология бутун иттифоққа тарқалди. Эндиликда кўпгина чет мамлакатларга ҳам ёйилди. Янги установка халқ хўжалигига йилига 2, 3 миллион сўмни тежаш имкониятини бермоқда. Мана шундай кишиларни новатор дейиш мумкин. Техника жиловзи сизларнинг қўлингизда. Сизлар ҳам новатор бўлишларингиз мумкин. Жавоб қониқарлими?

— Раҳмат, — деди Алижон мамнун бўлиб.

— Яна кимда савол бор?

— Менда, — **Якуб Шабанов** билан **Виктор Савин** баравариға ўринларидан туришди. — Коммунистик меҳнат бригадаларининг қандай традициялари бор?

МЕҲНАТ ТРАДИЦИЯЛАРИ

Пропагандист: — Икковингизнинг ҳам фикрларингиз бир ердан чиқиши бежиз эмас. Чунки бу муҳим масала. Коммунистик меҳнат бригадалари корхона ишлаб чиқаришида асосий ўринни ташкил этади. Бу дегани — меҳнатга коммунистик муносабатда бўлишнинг ёрқин намунаси демакдир. Унинг ўз илдизлари бор. Унинг асоси Октябрь революцияси ғалабасидан кейин яратилди. Москвадаги Сортировочная станцияси темир йўл депоси ишчилари, кейинчалик эса Социалистик Меҳнат Қаҳрамони шахтёр Алексей Стахановнинг ватанпарварлик ташаббуслари майдонга келди. Совет ҳокимияти йилларида бу ҳаракат янада кучайди. 50-йилларда ўзига кенг йўл топди. Бу номга эришиш учун унинг шартларини бажармоқ керак. Хўш, унинг қандай шартлари бор? Меҳнатда ташаббускорлик кўрсатиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, бракка йўл қўймаслик, ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда билим ва малакани ошириш, коллективда, оилада бир-бирини ҳурматлаш, дўстликни мустаҳкамлаш... Мана шу шартларга риоя қилган, уларни амалда бажарган коллективлар бу юксак номга сазовор бўлади.

Оталар бошлаган бу ташаббусни янги авлод давом эттиришяпти. 70-йиллар ишчилари бу ишни муваффақиятли уддалаб эстафетани қўлга олишган. Заводимизда ҳам ўнлаб коммунистик меҳнат коллективлари бор. Яна бир қанча бригадалар шу номни олиш учун курашаяптилар. Оталар меҳнатини, касбини севган, ардоқлаган ишчилар бизда озмунчами? Масалан, Якуб Шабанов, сенинг ўзингни олайлик. Сен цехда старший мастер бўлиб ишлайсан. Турмуш ўртоғинг Венера — экономист, синглинг София Железняк — синовчи кабелчи. Уларнинг ишчилар оиласига келишларига асосий сабаб сенинг ўзинг эканлигингни биламиз. Уларнинг ҳаммаси заводда ўз касбини севиб, ардоқлашяпти, демак, оталардан меҳнат эстафетасини қабул қилиб олиш, улар бошлаган ишни давом эттиришнинг ўзи коммунистик меҳнат ҳаракатининг традициялари ҳисобланади. Келажакда фарзандларимиз эстафетани биздан қабул қилиб оладилар, албатта. Уларнинг ҳамкорлиги, бузилмас дўстлиги ҳам ана шу традициянинг туб негизидир.

КПСС XXIV съездида мамлакатимиз халқлари ўртасида интернационал дўстликни мустаҳкамлаш ва улар ўртасидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш тўғрисида қимматли фикрлар баён қилинган. Съезд қарорлари асосида корхона коллективи бошқа корхоналар билан дўстлик ва маданий алоқаларни мустаҳкамламоқда. Биз ўз заводимиз билан фахрлансак арзийди. Чунки, бу ерда турли миллат вакиллари бир оила фарзандларидек дўст бўлиб меҳнат қилишади. Бизда тайёрланаётган маҳсулотларни ҳозир жаҳондаги 25 мамлакат сотиб олаётир. Бу бежиз эмас, албатта. Унда дўстлик меҳнати, қалб қўри бор. Халқлар дўстлиги нималарга қодирлигини заводимиз мисолида кўриш мумкин.

Коллективимиз бир неча йилдан бери мамлакатимиздаги «Амуркабель» заводи билан мусобақадош. Яқинда коллективимизнинг ўзаро текшириш бригадаси ана шу заводда бўлди. Кўпгина тажрибаларни улардан ўргандик, ўзимиз ҳам ўргатдик. Сафар ҳар икки коллектив учун ҳам жуда фойдали бўлди.

Кабелчиларимизнинг социалистик мамлакатлар билан ҳам дўстлик алоқалари бор. Болгария, Венгрия, Германия Демократик республикасидаги кабелчилар билан тажриба алмашиш анъанага айланиб қолган. Мана шу дўстлик ва ҳамкорлик бундан кейин ҳам давом этади.

Пропагандист С. Исматов яна кимда савол бор, деб сўраган эди, лекин ҳеч кимдан бошқа савол чиқмади. Ҳамма бугунги машғулотнинг қизиқарли ўтганидан мамнун эди. Султон аканинг ўзи ҳам жуда шод эди.

ҲАР БИР ИШЧИ ИНЖЕНЕР БЎЛСИН

Биз заводда ташкил этилган коммунистик меҳнат мактабининг машғулотидан яхши таассуротлар билан чиқдик. Бу ерда 26 та коммунистик меҳнат мактаби мавжуд. Уларда 492 ишчи иқтисодий-техникавий билимларини оширишмоқда.

Асримиз — атом асри. Илмий техника революцияси асридир. Ҳар бир ишчи замонавий янги техникани бошқариш учун энг камида ўрта техникавий маълумотга эга бўлган инженер бўлиши даркор. Шунинг учун ҳам «Ташкенткабель» заводи коллективи республикамизда биринчи бўлиб ҳар томонлама малакали кадрлар тайёрлашга киришган эди. Бу ерда ана шу соҳада кўпгина диққатга сазовор ишлар амалга оширилди.

Завод директори Ҳикматулла Раҳимович Алимов техникани яхши эгаллаган тажрибали мутахассис-раҳбар. У иқтисод фанлари кандидати деган илмий даражага ҳам эга. Раҳматулла ака завод партия комитетининг аъзоси, Тошкент шаҳар партия комитети ҳузуридаги директорлар кенгаши раиси ҳамдир. Олим, ташкилотчи раҳбар ҳар бир ишчини техникани эгаллашга, малакали кадр бўлиб етишишга даъват этмоқда. Бу ерда ҳозирги вақтда кўпчилик ишчи-мутахассислар техника тараққиётининг муҳим проблемалари устида илмий ишлар олиб боришяпти. 30 киши техника олий ўқув юрти аспирантураларида ўқишмоқда. Заводда янги техникани жорий қилиш соҳасида олиб борилаётган ишларни ишчи синфининг кўмагисиз амалга ошириб бўлмайди, албатта. Шунинг учун ҳам ишчиларнинг техникавий-иқтисодий билим ва малакаларини тинмай ошириб бориш корхона раҳбарлари, партия комитети ва касаба союз комитетининг биринчи галдаги вазифаси бўлиб қолаётганлигининг боиси ҳам шунда.

Партия иқтисодий сиёсатининг амалга оширилиши муносабати билан бу муҳим масалага корхонада катта эътибор берилаётир. Илмий-техника революцияси ва ишчиларга иқтисодий билим бериш ҳамда саноат экономикаси масалаларини пухта ва атрофлича ўрганишга доир муҳим тадбирлар ишлаб чиқилди. Ана шу тадбирларга мувофиқ шу янги ўқув йилидан бошлаб заводда қолаверса, республикада биринчи бўлиб коммунистик меҳнат мактаблари ташкил этилди. Мактабнинг асосий мақсади завод ишчи-хизматчиларига, комсомол-ёшларга ҳар томонлама иқтисодий билим беришдир. Мактабнинг тўққиз кишидан иборат методик совети ҳам бор. Совет аъзолари корхона экономистлари, цех бошлиқлари, ишлаб чиқариш новаторлари, тажрибали инженер-техниклардир. Бу мактаб методик советининг раиси касаба союз комитети раисининг ўринбосари Владимир Влдродир. У коммунистик меҳнат мактаби пропагандистлари устидан контроллик қилиб боради. Мактаб машғулотлари икки йиллик программа асосига қурилган. Пропагандистлар машғулотларни жонли, корхона ҳаёти билан боғлаб олиб боришади. Методик совет аъзолари уларга тегишли ёрдам кўрсатишади. Практик ва назарий семинарлар ташкил қилишади. Пропагандистлар ўзаро тажриба алмашишади. Бундай тадбирлар эса иқтисодий ўқувнинг самарадорлигини оширишга ёрдам бераётир.

Завод партия комитети партия иқтисодий сиёсати масалаларига доир тўрт звено бўйича иқтисодий ўқувни ташкил этган. «Илмий техника революцияси — ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг асоси» деган звенога корхона ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиғи Иван Соколов бошчилик қилмоқда. Тошкент олий партия мактабининг доценти Борис Фофанов жамоатчилик асосида «Иктисодий самарадорлик — партия иқтисодий сиёсатининг муҳим масаласи» деган тўгаракни бошқаряпти. Бошқа звеноларда эса «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари», «Социалистик экономика асослари», НОТнинг асосий принциплари ўрганиляпти. Бундан ташқари заводда олдиндан мавжуд бўлган «Иқтисодий билим асослари» ва комсомол сиёсий маорифидаги «Ёшлар проблемаси ва илмий техника прогресси» назарий семинарларида ҳам партия иқтисодий сиёсатининг муҳим масалалари ўрганиляпти. Уларда 500 дан зиёд тингловчи қатнашмоқда.

Заводда марксизм-ленинизм ва халқ университетлари ҳам ишлаб турибди. Уларда ҳам 200 дан ошиқроқ тингловчи ўзининг иқтисодий-техникавий билим савияларини оширмоқдалар. Корхона бўйича 5 мингга яқин киши иқтисодий машғулотларда ўзларининг билим савияларини оширишяпти.

Завод партия комитети билан сиёсий маориф уйи кабинетининг ходимлари 1971—1972 ўқув йили учун бир қатор амалий тадбирларни ишлаб чиқди. Белгиланган тадбирларда иқтисодий ўқувнинг самарадорлигини ошириш кўзда тутилган. Пропагандистлар семинарларида «Партия XXIV съезди ва илмий-техника революцияси», «Партия пропагандаси санъати», «Партия пропагандасининг ленинча принциплари» деган темаларда ҳар ойда бир марта машғулотлар ўтказилиб турилибди. Бу тадбирлар заводда ишчиларга иқтисодий билим беришнинг самарадорлигини янада оширишга, меҳнат унумдорлигини кўтаришга, коммунистларни ташаббускорликка даъват этмоқда.

Партия иқтисодий ўқувининг самарадорлигини оширишда ва меҳнаткашларга кенг иқтисодий билим беришда «Ташкенткабель» заводи партия комитетининг қилаётган ибратли ишлари диққатга сазовордир. Бу ишлар республикамиз саноат корхоналари ва муассасаларига намуна мактаби бўлиб қолиши шубҳасиз.

М. ЖАЛОЛОВ,
А. АҲМЕДОВ.
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

МУСОБАҚА ПЕШҚАДАМЛАРИ

ХАЗИНА

«Саноат асосида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш бўйича шаҳарлар яқинида йирик давлат комплекслари, колхоз ва колхозлараро комплекслар, шунингдек паррандачилик фабрикалари қурилиши авж олдирилсин».

КПСС XXIV съезди Директиваларида олдинга сурилган ана шу вазифанинг ҳал этилиши халқ фаровонлигини оширишда муҳим аҳамиятга эгадир. Урганч шаҳри яқинида паррандачилик фабрикаси қад кўтарганига кўп вақт бўлгани йўқ. Корхонанинг биринчи навбати ҳозир тўла ишга туширилиб, маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда.

Халқимиз паррандачиликни етти хазинанинг бири деб атаганлиги бежиз эмас. Урганч паррандачилик фабрикаси гўшт ва тухум хазинасига айланди.

Унда ҳозир уч ҳафтада 180 минг жўжа очириладиган инкубатор, 240 минг жўжа, 80 минг товуқ, 20 минг бўрдоқи парранда боқиладиган чехлар бор.

Корхона коллективи беш йилликни тўрт йилда бажариш ташаббусига қўшилиб, 1971 йил планини 120 процентдан ошириб адо этди. 3,9 миллион ўрнига 4,5 миллион дона тухум реализация қилинди, жами бўлиб 5,8 миллион дона тухум етиштирилди. Аҳолига 1130 центнер парранда гўшти етказиб берилди.

Фабрика коллективи 1971 йилнинг уч кварталида республика паррандачилик фабрикалари ўртасидаги социалистик мусобақада ғолиб чиқиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлди. Байроқдор коллектив йиллик планни муддатидан анча илгари бажариш билан бирга, рентабелликни оширишга эришди. Пландаги 80 минг сўм ўрнига 100 минг сўмдан зиёд соф фойда олинди.

Социалистик мусобақа асосида ишлаб, юқори кўрсаткичларга эришаётган илғорлар сафи кенгайиб боряпти. Паррандабоқарлардан Арзигул Раҳимова ва Гулжон Отаниёзова ўзлари асраётган 9 минг товуқнинг ҳар биридан 170 тадан ортиқ тухум олишди.

Яқин орада янги қурилган товуқхоналар ҳам ишга тушади. Товуқлар сони дастлаб 75 мингтага, кейинчалик 100 мингтага етказилади, савдо тармоқларига ҳар куни 40-45 минг дона тухум етказиб берилади.

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ИЛҒОР ТАЖРИБАЛАР МАКТАБИ

ТЕЖАМКОРЛИК ОМИЛЛАРИ

Совхознинг яқин ўтмишига назар ташлаймиз. Ер талон-торож қилинган, гектарлар тўла бўлмаган, одамлар кўпроқ томорқага эътибор берган. «Ишчиларнинг иш ҳақи камайиб кетади» деган зарарли кайфиятга берилиб, айрим ҳолларда машиналарнинг, айниқса терим агрегатларининг йўлига ғов ташланган. Маҳсулот етиштиришга кетган сарф-харажат билан олинган даромад қиёсланиб биринчисини камайтириш, иккинчисини кўпайтириш чоралари кўрилмаган. Натижада маҳсулот тайёрлаш планлари бажарилмаган, бажарилган йилларда эса таннарх қимматга тушган, рентабеллик кўтарилмаган.

Бу ҳол область ва район партия ҳамда совет ташкилотларини жиддий ташвишга солди, ишчи кучи, сув ресурслари, техника, минерал ўғит етарли бўла туриб пахтадан юқори ҳосил етиштирилиши, давлат планларининг бажарилишини таъминлай олмагани учун совхознинг собиқ раҳбарлари ишдан четлатилди. Янги раҳбарлардан йўл қўйилган камчиликларни тугатиш чораларини кўрибгина қолмасдан, пахта ва бошқа хил маҳсулотлар тайёрлаш юзасидан ўтган йиллардан боқиманда бўлиб қолган қарзни тўлаш, давлат планлари ва социалистик мажбуриятларни бажариш талаб қилинди. Айни кезда моддий-техника ёрдами кўрсатилди.

Совхоз маъмурияти ва партия ташкилоти йўл қўйилган камчиликларни чуқур таҳлил қилиб меҳнатни тўғри ташкил этиш, кўп ва арзон пахта етиштиришда фан ютуқлари, илғор тажрибалардан самарали фойдаланиш йўлларини қидириб топди ва ишлаб чиқаришга жорий этди. Меҳнат тўғри ташкил қилиниши, кадрлар жой-жойига қўйилиши, социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилиши, тежамкорликка катта эътибор берилиши туфайли хўжалик 1970 йилда пландаги 8260 тонна ўрнига 11792 тонна пахта тайёрлаб, давлат планини ошириб бажарди. Бир тонна пахтанинг таннархи планда кўзда тутилган 43 сўм 58 тийин ўрнига 32 сўм 50 тийинни ташкил этди. Ҳар гектар ердан олинган ҳосил планда кўзда тутилган 14 ярим центнер ўрнига 20,7 центнер бўлди. Мавсум бошида машиналарда 5860 тонна пахтани териб олиш кўзда тутилган эди. Механизаторларнинг фидокорона меҳнати туфайли бу топшириқ 10300 тонна қилиб адо этилди. Ёки бошқачасига айтганда, ялпи ҳосилнинг 87,3 проценти машиналарда терилди. Битта машинанинг мавсумдаги иш унуми 85 тонна бўлди.

Энди 1971 йилнинг якунларини кўздан кечирайлик. Пахта майдони 6 минг гектар. План бўйича гектаридан 16,4 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришимиз керак. Шунда давлатга 9280 тонна пахта сотган бўламиз. Келтирилган рақамдан контрактация плани йилма-йил оширилиб борилаётгани кўриниб турибди. Лекин пахтакорларимиз ватанпарварлик намунасини кўрсатдилар. Улар КПСС XXIV съезди шарафига қизғин давом этаётган социалистик мусобақага қўшилиб ялпи тоннани кескин ошириш мажбуриятини олдилар. Мажбуриятимизда съезд йилида она-Ватанга 13 минг тонна чўл пахтаси етказиб берамиз дейилди.

Йил қуйидагича якунланди. Она-Ватан совхозимиз пахтакорларидан 14 минг тоннадан зиёд дурдона қабул қилиб олди, социалистик мажбурият ошириб адо этилди. Биз 1971 йилни машина теримини ташкил қилишда кескин бурилиш даври деб аташга ҳақлимиз. Сабаби — хўжалигимизда машинада пахта териш плани бажарилибгина қолмасдан, аввалги йиллардагига нисбатан жуда катта юксалишга эришилди. Шуниси қувончлики, машиналарда терилган пахтанинг ҳаммаси юқори сортларга қабул қилинди. «Оқ олтин» ерга деярли тўкилмади. Оқибатда тўкилган пахтани териб олишда ишлатиладиган агрегатларга эҳтиёж қолмади. Машиналар группа усулида ишлатилди. Бу техника хизмати кўрсатишни яхшилаш имконини берди. Ўтган йилларда ҳар куни 6-8 машина турли сабаблар билан бекор туриб қоларди. 1971 йилда бундай ҳол учрамади. Машина теримида соатлик график методи қўлланди, ким қанча пахта тергани ҳар соатда эълон қилиб борилди, ғолибларга кўчма вимпел берилди. Натижада меҳнат унумдорлиги кўтарилди. Буни қуйидаги диаграммадан кўриш мумкин.

Машиналарда терилган пахта (Тонна ҳисобида).

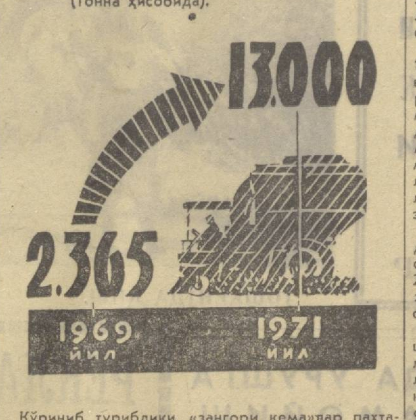

Кўриниб турибдики, «зангори кема»лар пахтакорларимизнинг оғирини енгил, узоғини яқин қилди. Ҳисоб-китобларга қараганда, машиналар терган пахта қўлда териладиган бўлса битта институтнинг студентлари бутун мавсум давомида пахта теришлари, яна шаҳардан ҳашарчилар чақиришга тўғри келар эди. Биз меҳнатни илмий асосда ташкил этиб, машиналар қувватидан максимал даражада фойдаланиб 13 минг тонна пахтани ёрдамчиларсиз саранжом-саришталаб олдик. Бу билан фурсатдан ютдик, ортиқча сарф-харажатга йўл қўймадик, давлатнинг катта маблағини тежаб қолдик. Натижада ҳар тонна пахтанинг таннархи камайибгина қолмасдан, бир йилда ялпи маҳсулот 6300 тонна кўпайди. Ўтган йилларнинг боқиманда қарзини уздик. Бир машинанинг мавсумдаги иш унуми 1969 йилда 17 тонна бўлган бўлса, 1971 йилда салкам 90 тоннага етди.

Айрим бўлимлар, бригадаларнинг кўрсаткичлари бундан ҳам юқори бўлди. С. Мамараҳимов бошқарувчи бўлган 3- бўлимда битта машинада ўртача 105 тоннадан пахта терилди. Бўлимнинг 820 гектар пахта ери бор. Гектаридан чўл шароитида 27 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарди. Ҳосилнинг ҳаммаси қўл кучи ишлатилмай машиналарда саранжомлаб олинди. Бўлим давлатга 2160 тонна биринчи сорт дурдона етказиб берди. Гектаридан олинадиган ҳосилни кўтариб она-Ватан омборига салкам 1500-2000 тоннадан пахта жўнатган Эгамберди Ботиров, Мингйигит Ғозибеков ўртоқлар бошчилик қилаётган бўлимларнинг ишчи-механизаторлари ҳам тежамкорлик билан иш тутдилар, сортнинг юқори бўлиши учун курашдилар.

Техника оғир юкимизни енгил қилди. Ленин орденли Мамадиёр Қиличев, Фармон Раҳмонқулов, Равшан Усмонов, Камол Халилов, Омон Зокиров каби механизаторларимиз фақат теримда жасорат кўрсатиб қолмасдан иш вақти, ёнилғини тежаш, пахтанинг тўкилиб исроф бўлишига йўл қўймасликда ҳам жасоратларини намойиш қилдилар. Улар бункерлардан тўккан пахта 176 тоннадан 420 тоннага етди. Ҳар икки механизатор қўл теримига нисбатан тежаб қолган маблағ ҳисобига битта кўп хоналик дантиллама болалар боғчаси биноси, ёки ҳар тўрт-беш механизатор иқтисод қилган пулга битта мактаб биноси қуриш мумкин. Ирмоқлар бирлашиб дарёлар ҳосил қилгани каби механизаторларимиз тежамкорлик билан иш кўриб тежаб берган маблағ неча ўн минг сўмларни ташкил этади. Шунинг учун ҳам биз бундан кейин ҳам машиналарга кенг йўл очиб берамиз, теримни комплекс механизациялаштирамиз, қўл кучи ишлатмаймиз, деяпмиз. Ҳозирдан шунга яраша тараддуд кўряпмиз.

Терим машиналаштирилгани, давлатга кўплаб пахта етказиб берилгани учун даромадимиз ҳам ортиб бормоқда. 1969 йилда планлар бажарилмагани учун иқтисодий жиҳатдан зарар кўрилган эди. Давлатдан 841 минг сўм қарз пули олинди. 1970 йилда бутунлай бошқача манзара юз берди. Давлатга пахта ва бошқа хил маҳсулотлари етказиб бериш планлари тўла ва ошириб бажарилди, сорт юқори бўлди, машина терими плани ортиғи билан адо этилди. Даромад ҳам шунга яраша — кўп бўлди. Ўтган йиллардаги зарарнинг ўрнини қоплаб, давлатдан олинган қарз пулни тўлаб, яна 1,5 миллион сўм соф фойда олдик.

Тўққизинчи беш йилликнинг биринчи даври — 1971 йилги иқтисодий кўрсаткичлар дилларни қувончларга тўлдиради. 4 миллион 300 минг сўм даромад қилиш кўзда тутилган эди. Амалда 10 миллион сўмга яқин даромад қилдик. Ёки пландан ташқари олган даромадимиз 5 миллион 700 минг сўмни ташкил этди. Қарзлардан узилганимиз учун хўжаликнинг экономикаси мустаҳкамланди, ишчи-пахтакорлар, хусусан механизаторларнинг маоши кескин кўпайди. Устама мукофот эса даромадга барака киритди.

Эндиликда совхозимиз давлатга катта иқтисодий фойда келтирувчи хўжаликка айланди. Масалан, 1971 йилда ишлаб чиқариш плани бўйича 256 минг сўм соф фойда олишни кўзда тутган эдик. Амалда эса 2 миллион сўм соф фойда олинди.

Юқорида келтирилган фактлар ва мисоллардан шундай хулосага келдик: хўжалигимизда пахтачиликни тараққий эттириш учун ҳамма имкониятлар бор. Биз иложи борича пахта майдонини кенгайтираверамиз. Лекин асосий эътиборни ҳосилдорликни оширишга қаратамиз. Шу мақсадда тупроқ картограммасига тўла риоя қиламиз. Пахта-беда алмашлаб экиш схемасига ҳам эгамиз. Мана шу икки омилнинг ўзигина ҳосилдорликни кўтаришда катта роль ўйнайди.

Ҳосилдорликни оширишнинг муҳим асосларидан бири ирригация-мелиорация ишларига эътиборни кучайтиришдир. Чунки ерларимиз Мирзачўлнинг янги ўзлаштирилган зонасига киради. Сизот сув юза жойлашган, шўр тез кўтарилади. Давлатимизнинг моддий-техника ёрдами билан қатор ирригация-мелиорация тармоқлари чиқардик. Эндиги вазифа уларнинг ботқоқланиб қолишига йўл қўймасликдан, тупроқ структурасини муттасил яхшилаб боришдан иборат. Айнан шуни кўзлаб иш тутяпмиз.

Сув — ҳосил тақдирини ҳал қилувчи манбадир. Биз сув режими картасига эгамиз. Ҳисоб-китоблар шуни кўрсатдики, ғўзаларни табақалаштирилган ҳолда, тупроқ тузилишига қараб ўтказиш яхши фойда беради. Бунда, аввало, сув тежаб қолинса, қолаверса, ишчи кучи ва давлат маблағи иқтисод қилинади. Ер шароитига қараб ғўзаларни икки мартадан беш мартагача суғориш тартибини жорий қилдик. Лекин сувчилар етарли эмас, айниқса малакали сувчиларга муҳтожмиз. Шуни ҳисобга олиб қиш фаслида сувчиларнинг янги отрядини тайёрлашни лозим топдик, камида 80 кишини шу касбга ўргатамиз. Илғор сувчиларимиз уларга ўз иш услубини ўргатадилар.

Техникадан фойдаланишни янада яхшилаймиз. Бир машинанинг мавсумдаги иш унуми юқорида айтилганидек салкам 90 тонна бўлди. Бу талабни қондирмайди. Энди 110-120 тонналик марrани кўзлаб иш тутишимиз керак. Бунинг учун тажрибали механизаторлар зарур бўлади. Совхозимизда ишини ўрганса арзийдиган донгдор механизаторлар кўп. Шоймардон Қудратов ва ака-ука Шодиевлар ташаббуси асосида яна камида 50 кишини механизаторликка ўқитамиз.

Шахсий манфаатдорлик принципини бутун чоралар билан кучайтирамиз. Бунда сон билан сифатни бир-бирига уйғунлаштириб боришга алоҳида эътибор берамиз. Бир мисол келтираман. Тракторчиларга бир гектар ер ҳайдагани учун 3 сўм ҳақ тўланади. Ана шу ерни сифатли шудгор қилса, баҳорда бороналаб, чизеллашга эҳтиёж қолдирмаса, картанинг четларини ҳам яхши ҳайдаса — хуллас, ишнинг сифати агротехника қоидаларига тўла мос келса 2 сўм қўшимча ҳақ берилади. Бундан механизатор ҳам, хўжалик ҳам катта иқтисодий фойда кўради. Чунки баҳорда бажариладиган қатор ишлар кузги шудгор вақтида бирданига бажарилиб кетади.

1972 хўжалик йилини яхши бошладик. Ерларимиз шудгорланиб, ўғитланиб қўйилди. Яхоб беришни бошлаймиз. Маҳаллий ўғит тўплаш, тракторлар ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари ремонти тезкорлик билан давом эттирилмоқда. Совхозимиз коллективи бутун куч-ғайратини беш йилликнинг иккинчи йили топшириқларини шараф билан бажаришга сафарбар этадилар.

Ёқуб РАҲМОНҚУЛОВ,
Сирдарё областидаги «Правда» совхозининг директори.

Фотолавҳалар

Пойтахтимиздаги трактор-йиғув заводининг ишчиси ўртоқ М. Латипова беш йилликнинг иккинчи йилини яхши бошлади. Дастлабки кунлардаёқ смена топшириғини 130 процентга етказиб адо этмоқда.

Иш қуролинг соз бўлса, машаққатинг оз бўлар деган нақлга қатъий амал қилаётган техника жиловкорлари ғанимат дамлардан унумли фойдаланмоқдалар. Улар ўз агрегатларини сифатли ремонтдан чиқариб, мавсумга тайёрламоқдалар. Суратларда: 1. Оққўрғон район «Узсельхозтехника» бирлашмаси устахонасида ўз тракторини созлаётган «Ленинизм» колхозининг механизатори Т. Анорбеков. 2. Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг марказий устахонасида ўз универсалини ремонт қилаётган Р. Умаров.

А. Тўраев фотолари.

*

АЖАБ САВДОЛАР

АРАЗ ВА ҒАРАЗ

Ҳазорасп районидаги Шорловуқ посёлкасида Матёқуб Саидназаров деган киши истиқомат қилади. Давлат пароходчилигида кўп йиллар ишлаган, ҳозир эса пенсионер. Рўзғори бут, пири-бадавлат оилалардан. Туппа-тузук одамнинг феъли айниб, иғвогарлик йўлига ўтганлигига нима дейиш мумкин? У шикоят билан кирган идораларнинг, аризабозликка харж қилган қоғозларнинг саноғига етиш қийин. Асоссиз, ноўрин шикоятларни текширишга сарфланган вақтни, туҳмат тоши дилларга етказган жароҳатни айтмайсизми?!

М. Саидназаров ўз шикоятларида суд, прокуратура ходимларини адолатсизликда, ғаразгўйликда айблаб, уларга туҳмат қиляпти. Сабаб нима?

— Мен ҳақиқат учун курашяпман. Ҳеч қандай шахсий ғаразим йўқ, — дейди Саидназаров.

Бу ёлғон гап. Аслини олганда, шахсий араз ва ғараз Саидназаровнинг қўлига эгри қалам тутқазди. У ҳақиқат учун эмас, балки безорилиги учун қамалиб кетган ўғлини ҳаққоний жазодан халос этиш учун зўр бериб уринмоқда. Борди-ю, ноҳақ арзи-доди тингланиб, ўғли қамоқдан чиқса, олам гулистон: Саидназаровнинг ўз таъбири билан айтганда, ҳақиқатга етишгани шу!

Воқеа қуйидагича бўлган эди: Матёқуб Саидназаровнинг ўғли Собир Саидназаров ичкиликбозлик оқибатида безорилик қилиб, бегуноҳ одамларни жароҳатлади. Ҳазорасп район халқ суди безорининг жиноий ишини кўриб, уни беш йил муддатга озодликдан маҳрум этди, область судининг судлов коллегияси 1970 йил 1 июлда халқ суди ҳукмини ўз кучида қолдирди. Ўшандан буён «ҳақиқатчи» ота ўғлини оқлаш ниятида турли ташкилотларга кетма-кет аризалар, шикоятлар ёғдиргани-ёғдирган.

Саидназаров ҳали ҳам тинчимади, зўр бериб қоғоз қоралаяпти. Коммунистлигини, хизматларини пеш қилади. Ўғли айбдор эканлигини, қонунни бузиш мумкин эмаслигини М. Саидназаровга Ҳазорасп район партия комитетида ва прокуратура ходимлари билан суҳбатда бир неча марта тушунтирдилар, уни огоҳлантирдилар. Афсуски, танбеҳлар унга кор қилмади.

Ҳар бир гражданга сўз эркинлиги қонун билан таъминлаб берилган. Аммо эркинликни суиистеъмол этиб, кишиларга туҳмат қилиш, бировларнинг обрўсини тўкиш ҳуқуқи ҳеч кимга берилган эмас. Бундай қилган киши қонун бўйича жазоланади. Наҳотки, М. Саидназаров буни тушунмаса?!

...Область прокуратурасида Саидназаров ёзган аризаларни, семиз папкадаги ёзишмаларни варақлаб ўтирибман.

— Бу киши тўғрисида газетага ёзмоқчимисиз? Балога қоласиз, энди сизнинг устингиздан шикоятлар ёғила бошлайди, — деди область прокурори ёрдамчиси С. Мадраҳимова.

Ҳечқиси йўқ. Туҳматнинг умри қисқа, бари-бир, ҳақ ўрнида қарор топади. Иғвогар ўз қилмиши учун жавоб бериши керак.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

БАЛЛОНЛАР САРСОН

«Сўх» совхозининг қишлоқлари тўла газлаштирилган. Ҳар бир хонадонда «зангори олов» бор. Лекин суюлтирилган газ вақтида келтирилмаганлиги учун газ плиталари бекор туриб, ўчоқларга ўт қаланмоқда. Совхознинг Лембур ва Унбари участкаларида газ баллонлари уч ойдан буён бўш турибди.

Ишчилар Риштон район газлаштириш идорасининг «Сўх» совхоздаги вакили Зайлоб Арслоновнинг олдига келиб, бирор иш чиқаришолмайди. Чунки вакил «совхоз дирекцияси машина бермаса, газни елкамда олиб келаманми?» деб жавоб қилади.

Совхоз раҳбарлари эса «Газ билан таъминлаш — район газлаштириш идорасининг иши» дейдилар.

Лембур почтаси мудири У. Ҳамдамов билан ўқитувчи Э. Хидиралиевнинг редакцияга ёзишларича, совхозда истиқомат қилувчи Абдуғаффор Умаров, Иброҳим Шарипов, Карimберди Хидиралиев 50 километр йўл босиб, район газлаштириш идорасининг бошлиғи ўртоқ Ҳошимовнинг ҳузурига келишди.

— Чакки келибсизлар. Газли баллонлар билан хонадонларни таъминлаш совхознинг иши, — деб бошлиқ ҳаммани келган йўлига қайтариб юборди.

Хўш, совхоз ишчилари, хонадонларини газ билан таъминлаш кимнинг вазифаси? Бу антиқа саволга Фарғона область газлаштириш трестининг бошлиқлари аниқ бир жавоб берсалар керак.

И. ҲАЙДАРОВ.

«АЖАБ САВДОЛАР» ҚАНДАЙ ТУГАДИ

«ТОПҚИР» СОТУВЧИЛАР

«Совет Ўзбекистони»нинг 1971 йил 24 октябрь сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган мақолада Бойсун район Дербент қишлоқ Советидаги Сайроб ишчилар кооперациясига қарашли магазинларнинг мудирлари Усмон Ҳайдарқулов ва Сулаймон Сафаровлар унни харидорларга ошириб пуллаганликлари кўрсатилган эди.

Сайроб ишчилар кооперацияси правлениеси ва партия ташкилотининг хабар қилишича, мақолада келтирилган фактлар тасдиқланган. Ишчилар кооперацияси партия ташкилотининг йиғилишида коммунист Усмон Ҳайдарқуловга ҳисоб карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор эълон қилинган. Сулаймон Сафаровга эса ишчилар кооперацияси правлениеси қарори билан қаттиқ виговор берилган ва улар жиддий огоҳлантирилган.

«БАРМОҚ ТИШЛАБ ҚОЛИШДИ...»

Газетанинг 1971 йил 13 октябрдаги сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган мақолада Жарқўрғон районида ажаб савдолар бўлаётгани, В. Раҳимов фамилияли бир шахс бир неча ташкилотда ишлаб бир неча марта жиноят қилгани, лекин маъмурий органлар ўз вақтида бунинг олдини олмагани танқид қилинган эди.

Жарқўрғон район партия комитетининг редакцияга хабар қилишича, мақолада кўрсатилган фактлар тасдиқланган. Ҳақиқатан ҳам В. Раҳимов Жарқўрғон саноат комбинати тикув цехига ишга киргунга қадар олти марта судланиб чиққан.

1968 йил декабрь ойидан 1969 йил декабригача давлатнинг 985 сўм 22 тийинини ўзлаштиргани аниқлангач, промкомбинат маъмурияти Жарқўрғон район ички ишлар бўлими ОБХСС бошлиғи ўртоқ Дадабоевга ишни ҳавола қилган. Лекин ОБХСС бошлиғи жиноятчи Раҳимовдан «шу пулни тўлайман» деган тилхат олиш билан чегараланган.

Очиқда юрган Раҳимов 1970 йилнинг 18 июни кечаси «Ветерок» магазинига ўғриликка тушиб, 1336 сўм 26 тийинлик молни ўмарган.

Жарқўрғон район партия комитети ўзининг бюро йиғилишида район маъмурий органлари ишини кўриб чиқди. Маъмурий орган ходимлари томонидан йўл қўйилган хато ва камчиликларни бартараф қилиш кўрсатилди. Район ички ишлар бўлими ОБХСС бошлиғи Дадабоев қаттиқ огоҳлантирилди.

СУВЮЛДУЗГА СУВ КЕРАК

Андижон район ижроия комитетининг редакцияга хабар қилишича, газетанинг бултур 24 октябрь сонида босилган Сувюлдуз қишлоғи сувсиз қолаётгани ҳақидаги мақола Куйбишев номли колхоз правлениесининг мажлисида кенг муҳокама қилинган, 1972 йилда иккала участкада артезиан қудуқ ковлаш планлаштирилди ва тегишли қурилиш ташкилотларига буюртмалар берилди.

Кранчи ўртоқ А. Савельев Сирдарё ГРЭСи бош корпусини монтаж қилиш ишига муносиб ҳисса қўшмоқда. Янги йилнинг илк кунларидаёқ топшириқни 160-180 процентдан бажармоқда.

Устоз — шогирдлар ҳақида

МУКОФОТ

Ота-она учун барча фарзандлар тенг, яъни уларга меҳр, шафқат бир хил бўлади. Мураббий учун барча шогирдлар ҳам бир ҳиллиги ҳаммага аён. Шогирдлар ичида «ўзиники» ёки «ўгай» деган тушунча мутлақо бўлмайди, муаллимга барча ўқувчилари азиз. Лекин, табиийки, талабаларнинг ўзи ранг-баранг бўлади. Айрим талабаларда бошқалардан фарқли хислатлар мавжуд ва шу билан улар ўз педагогларининг ҳам, бошқаларнинг ҳам алоҳида ҳурмат ва муҳаббатларини қозонадилар.

Институтимиз педиатрия факультети V курс талабаси Ҳамида Маҳкамова дафъатан қараганда ўз дугоналари, курсдошларидан деярли фарқ қилмайди. У ўқиш учун қардош Қозоғистон ССР Чимкент областидан келган, унинг отаси ҳам, онаси ҳам қишлоқда врачлик қилишади. Демак, шифокорлик касбига Ҳамидадаги меҳр ота ва онадан мерос. Ҳамида курс, факультетдаги бошқа аълочи, актив жамоатчи ёшлар каби доимо аъло баҳолар билан ўқийди, у группа комсорги, жамоат ишларида доимо илғор. Лекин Ҳамиданинг студентлик ҳаёти, ўқиши, дунёқараши билан яқиндан танишар экансиз, бу қизда ўзгача хислатлар ҳам мавжудлиги кўзга ташланади. Бу хислатлардан бири — унда беморга нисбатан энди куртакланиб келаётган ўзгача шафқат, муҳаббат, инсонпарварлик ҳисларидир. Кўп ҳолларда Ҳамида ўқиш тугаши билан уйга шошилмайди. Агар улар таҳсил олаётган клиникада, бемор болалар ичида ота-онасиз ётган бирон-бир касал бўлса, бўлғуси шифокор шу бемор олдида узоқ қолиб кетади. Касалнинг аҳволи бироз бўлса-да, енгиллашса, бу қиз ҳам дам олгандек тетикланади.

Мен Ҳамида билан суҳбатлашар эканман, «Ҳаётингизда энг эсда қолган дамлар нималардан иборат?» деган саволимга у тўлқинланиб: «Менинг ҳаётимда энг бахтли кунларимдан бири 1970 йил ноябрь ойида кишилик жамиятининг доҳийси улуғ В. И. Ленин ватани Ульяновск шаҳрида бўлганим. Оддий бир ўзбек қизи улуғ доҳий туғилган шаҳарда бўлиши, у ерда Бутуниттифоқ студентлар илмий жамияти конференциясида илмий доклад қилиб, мақтовга сазовар бўлиши...» — дейди у ҳаяжонланиб.

Яна бир шогирдимиз Пўлатжон Даминов. Эндиликда унинг ўзи ҳам устоз, у медицина фанлари кандидати, ТошМИ комсомол комитетининг секретари бўлиб ишлаб турибди. Пўлат ўрта мактабни олтин медаль билан битирган, институтда, аспирантурада таҳсил кўрган йиллари Ленин стипендиати бўлиб танилган. Кандидатлик диссертациясини муддатидан олдин муваффақиятли ёқлаган. 8 йилдан бери илмий, педагогик ишни кўпмингли институт комсомол ташкилотига саркорлик масъулияти билан бирга олиб боради. Пўлатжонда ҳам ўз касбига меҳр, яхши одамийлик хислатлари ёрқин кўриниб туради.

Бу иккала келажаги порлоқ шогирдларимиз — Пўлатжон ва Ҳамидалар ҳаётида ўтган йили яна бир унутилмас воқеа юз берди. Улар Кремлда Бутуниттифоқ студентлар слёти қатнашчиси деган шарафга эга бўлдилар. Бу ишонч-тасодифий бўлмай, улардаги Ватанга, халққа катта садоқат, яхши одамийлик ҳислатларига муносиб мукофотдир.

А. ОҚИЛОВ,
доцент.

АХБОРОТ

ҚҚАССРНИНГ ТЎРТКЎЛ РАЙОНИДА

МЕҲРИДАРЁ

Шаҳар водопровод тармоғи ишчиларидан бир гуруҳи Боғяб канали бошланадиган жойда насос қураётганди. Кекса ишчи Аҳмад Отаниёзов йигитлардай ғайрат билан ишлади. Иш ниҳоясига етай деб қолганида, юрагини чангаллаганча беҳуш бўлиб қолди. Юрак уриши сезилмасди. Яқин орадаги телефон ишламас экан. Нима қилиш керак? «Тез ёрдам»га зудлик билан хабар қилиш зарур.

Ҳамкасблари беморни сунъий нафас олдириб турганида, эпчил йигит Оқназар Бекназаров телеграф устунига чиқиб, симнинг узилганлигини аниқлади. Алоқа тикланди. Сал ўтмай, терапевт врач Мўмин Аҳмедов етиб келди. Беморга биринчи ёрдам кўрсатилди. Бемор касалхонага сунъий нафас олдириб борилди. Юраги бутунлай тўхтаб қолиш хавфи бор эди-да!

Аҳмад Отаниёзов касалхонада бир неча кун ётиб даволанди. Дард кўрмагандай бўлиб чиқди. Ишини давом эттирмоқда. Узини ўлим хавфидан олиб қолган меҳридарё кишиларга миннатдорчилиги ҳадсиз.

ҲАДЯ ҚИЛИНГАН УЙ

«Ленинград» колхозининг 8-бригадасида истиқомат қилувчи пенсионер қариялар — Матчон бобо Оллоберганов ва унинг умр йўлдоши Гулжон момо Матчоноваларни каттадан-кичик иззат қилади. Улар колхоз ветеранларидан. Биринчи бўлиб коллектив хўжаликка киришган. Матчон бобо 90 ва Гулжон момо 80 баҳорни кўрди. Уларнинг якка-ю ягона ўғли Давлат Улуғ Ватан урушидан қайтиб келмади. Қизлари уйли-жойли бўлиб кетган.

Колхозчилар умумий йиғилишининг қарори билан бу пенсионер кексаларга янги тайёр уй ҳадя қилинди. 6 хонали замонавий уйга кўчиб ўтган колхоз ветеранлари мамнун бўлиб қолишди.

ИККИ СИГИРДАН БЕШ БУЗОҚ

«Коммунизм» колхозининг Шамсиддин Отажонов мудирлик қилаётган сут-товар фермасида қизиқ воқеа рўй берди. Наслдор сигирларнинг бири 3 та, иккинчиси 2 та бузоқлади. Улар соғлом ўсмоқда. Бузоқбоқар Карим Абдуллаев уларни алоҳида рацион асосида озиқлантириб яхши парвариш қилмоқда.

ХУШБИЧИМ ИМОРАТЛАР

Районимизда кўп қаватли бинолар қуришга одатланилмаганди. Лойиҳачиларнинг таклифи билан энди янгича иморатлар тиклашга киришилди. Район марказида яқинда қишлоқ хўжалик бошқармаси, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхонаси учун қўш қаватли дастлабки иморатлар фойдаланишга топширилди. 140 ўринли болалар боғчаси биноси ҳам икки қаватли. Энди тўрт қаватли бинолар қуриш жадаллаштириб юборилди. Улар жуда хушбичим бўлиб, дастлабки тўрт қаватли бинога қишлоқ хўжалиги техникуми жойлашади. Бу корпусда студентлар учун ҳамма қулайликларга эга бўлган ётоқхона бор.

О. ХУДОЙБЕРГАНОВ.

КОНКУРСГА МАРҲАМАТ

ФОТО конкурс: ЎЗБЕКИСТОН-72

ЭНГ ЯХШИ ФОТОСУРАТЛАР УЧУН КОНКУРС

Бу йил Ватанимиз тарихида шонли воқеа — СССР ташкил топган куннинг эллик йиллиги нишонланади. Шу муносабат билан «Совет Ўзбекистони» газета редакцияси энг яхши фотосуратлар учун конкурс эълон қилади. Конкурсда фотография усталари ва фото ҳаваскорлар қатнашишлари мумкин.

Конкурс шартига кўра, буюк Советлар Ватанининг кўпмиллатли оиласида ҳур республикамизнинг гуллаб-яшнаётганлиги, КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширишдаги улкан жасорат, тўққизинчи беш йилликдаги ютуқларимиз, шонли ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва зиёлиларнинг жўшқин меҳнати ва фаровон турмуши ёрқин акс эттирилиши керак.

Республикамиз ҳаётидаги энг муҳим воқеалар, замондошларимизнинг маънавий гўзаллиги, уларнинг фан ва техника соҳасидаги ижодий ишлари, ўқиши, маданий ҳордиқ чиқариши, фикр-ўйлари суратларда бадиий акс эттирилиши лозим.

Конкурс қатнашчилари учун 100 сўмлик битта биринчи мукофот, ҳар бири 75 сўмлик 2 та иккинчи мукофот ва ҳар бири 50 сўмдан 3 та учинчи мукофот белгиланди.

Суратларнинг катталиги 18 X 24 сантиметрдан кам бўлмаслиги керак. Сурат юбораётганингизда конвертга «Совет Ўзбекистони» конкурсига деб ёзиб, қисқача текст беришингиз, суратни қачон олганлигингиз, фамилиянгиз, исмингиз ва уй адресингизни илова қилишни унутманг.

Конкурсга мўлжалланган суратлар 1972 йил 1 декабргача қабул қилинади.

ЯНГИЛИКЛАР ХАБАРЛАР ВОҚЕАЛАР — ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ПХР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ МАЖЛИСИ

ВАРШАВА, (ТАСС). ПХР Министрлар Советининг мажлиси булиб ўтди. Бу мажлисда ҳукуматнинг 1971 йилги фаолияти якунланди. Марказий ва маҳаллий ҳокимият органлари ишининг 1972 йилдаги асосий йўналиши ҳамда вазифалари муҳокама қилинди.

Министрлар Советининг Раиси П. Ярошевич шуни таъкидладики, 1971 йилда халқ учун муҳим бўлган сиёсий ва ижтимоий-иқтисодий воқеалар содир бўлди, ўтган йилда бутун жамиятда, экономика ва маъмуриятнинг ҳамма бўғинларида зўр ғайрат билан меҳнат қилинди. Партиянинг шу йили бўлиб ўтган VI съезди мамлакатни ривожлантиришнинг равшан ва дадил программасини белгилаб берди. 1972 йилда кўпгина муҳим вазифаларни ҳал этишимиз лозим, деб таъкидлади П. Ярошевич.

- АҚШ ҲАРБИЙЛАРИНИНГ ЁВУЗЛИГИ
- УРУШГА ҚАРШИ НОРОЗИЛИК
- ГЕНЕРАЛНИНГ ЭЪТИРОФИ
- АНГЛИЯ ҲУКУМАТИНИНГ ТАЗЙИҚИ
- ПОРАХЎР ПОЛИЦИЯЧИЛАР

СУРИЯ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ҚАЙТИБ КЕЛДИ

ДАМАШҚ, (ТАСС). Сурия меҳнат ва социал ишлар министрининг ўринбосари Холид Даюб бошчилигидаги Сурия — Совет дўстлиги жамияти делегацияси Совет Иттифоқидан бу ерга қайтиб келди. Делегация Ўзбекистонда ўтказилган Сурия маданияти декадасида иштирок этди.

Делегация, деб ёзади, «Ал-Баас» газетаси, Ўзбекистоннинг партия раҳбарлари ва министрлари, жамоатчилик вакиллари билан бир неча бор учрашди, бу учрашувлар фойдали бўлди. Делегация Тошкент, Самарқанд, Андижонга бориб, бу ерларда ўзбек халқининг ҳаёти билан танишди.

ВАҲШИЁНА БОМБАРДИМОН ҚИЛИШЛАРГА ҚАРШИ НОРОЗИЛИК

БЕРЛИН, (ТАСС). ГДР тинчлик кенгаши раисининг ўринбосари жаҳон тинчлик кенгашининг аъзоси А. Вильке бундай деди: Америка ҳарбий авиациясининг Вьетнам Демократик Республикаси территориясини ёпирилиб бомбардимон қилишини кенг жамоатчилик доиралари инсониятга қарши жиноят, халқларнинг тинчликка ва хавфсизликка бўлган интилишига ҳалақит бериш йўлидаги уринишлар, деб баҳоламоқда. Америка осмон қароқчиларининг ВДР территориясига қилаётган жиноятқорона ҳужумлари ғазаб ва қатъий норозилик туғдирмоқда.

У Қўшма Штатларнинг жиноятқорона ҳаракатларига қарши кенг халқаро норозилик ҳаракатини, шунингдек ўз мустақиллиги учун курашаётган вьетнам халқи билан бирдамлик ҳаракатини бошлаш зарурлигини таъкидлаб ўтди.

ГДР тинчлик кенгаши президиумининг аъзоси профессор Д. Ваттенберг бундай деди: Америка авиациясининг ВДР устига осмондан қилаётган ҳужумлари «Инсониятга қаратилган жиноят, бутун дунёдаги тинчликка қарши қаратилган зарба»дан бошқа нарса эмас. Бу — сиёсий жиноятлар бўлиб, булар жазосиз қолдирилмаслиги лозим, деди Д. Ваттенберг.

Шу кунларда ГДР меҳнаткашлари, ишчилари ва деҳқонлари, зиёлилари, ёшлари АҚШ агрессиясига қарши курашаётган Ҳинди-Хитой мамлакатлари халқлари билан бирдам эканликларини изҳор қилмоқдалар. Ўтган йил давомида вьетнам халқи фондига 40 миллион марка тўпланганлиги бу ерда расмий эълон қилинди. Ана шу маблағлар билан ВДР қишлоқ хўжалигини, шунингдек ўқув юртлари ва медицина муассасаларини тиклаш ва ривожлантириш ишига анчагина ёрдам кўрсатилди.

Суратда: Норвегиянинг пойтахти — Осло.

С. Преображенский фотоси (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ВЕНА. Австрия Коммунистик партияси Грециядаги ҳарбий хунта режими мухолифларин таъқиб қилинаётганлигини кескин қоралади. Бу партия қаршилик ҳаракатининг қамоққа ташланган ҳамма қатнашчилари дарҳол озод этилишини талаб қилди. Австрия Компартияси грек коммунистларини қурбон қилиш мақсадида бошланган янги суд мажлисларига ҳам қарши чиқди.

● НЬЮ-ЙОРК. Американинг «B-52» стратегик бомбардимончи самолётлари 2 январда Лаос территориясига ёпирилиб ҳужум қилди. ЮПИ агентлигининг Сайгондан берган хабарида айтилишича, бомбардимон вақтида зўр вайронгарчилик кучига эга бўлган янги портловчи модда тўлдирилган 990 тонна бомба ташланган.

● НЬЮ-ЙОРК. Исроил қуролли кучлари 1967 йил июнь урушидан бери араб давлатлари территорияларига 5.270 марта бостириб кирди, деб хабар беради Исроил армияси бош штабининг собиқ бошлиғи генерал Хаим Барлев телевидение орқали ўтказилган суҳбатда. Лекин Исроил ҳарбий қўмондонлиги араб давлатлари территорияси ичкарисига бостириб кирилганлигини атиги 577 марта расмий равишда тан олди.

Мақтанчоқликка берилиб кетган Барлев уқтириб айтдики, ана шу вақт ичида араб мамлакатларига қарши қуруқликда 3.770 марта, осмон орқали 1.400 марта ва денгизда 100 марта қуролли иғвогарлик ва хуружлар қилинди.

● ЛОНДОН. Демократик ташкилотларнинг ташаббусига биноан Англия пойтахтида Бангла Деш Республикасини ёқлаб оммавий митинг бўлиб ўтди. Митингнинг тўрт мингдан ортиқ қатнашчиси Умумпокистон халқ уюшмасининг раиси Мужибур Раҳмонни дарҳол озод этишни талаб этиб, Покистон ҳукуматига мурожаатнома юбордилар.

ВАШИНГТОНДА УРУШГА ҚАРШИ НАМОЙИШ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Янги йилнинг биринчи куни АҚШ пойтахтида урушга қарши намойиш бўлиб ўтди. Намойиш қатнашчилари АҚШнинг Шарқи-Жанубий Осиёдаги агрессияси давом этаётганлигига, Ҳинди-Хитой мамлакатлари ваҳшиёна бомбардимон қилинаётганига қарши норозилик билдириб, Оқ уйга кириш йўлини тўсиб олдилар.

Намойишчилар йўловчиларга варақалар тарқатишди. Бу варақаларда АҚШ авиациясининг яқинда ВДРни бомбардимон қилганлиги ғазаб билан қораланган.

Намойиш қатнашчилари шуни айтишдики, урушга қарши бу ҳаракатлар АҚШнинг Шарқи-Жанубий Осиёдаги агрессияси батамом тўхтатилмагунча, Ҳинди-Хитойдаги Америка солдатлари батамом олиб чиқиб кетилмагунча давом эттирилаверади.

БУЮК БРИТАНИЯНИНГ ЛИВИЯГА ҚАРШИ ЧОРАЛАРИ

ЛОНДОН. (ТАСС). Матбуот хабарларидан маълум бўлишича, Ливия ҳукумати «Бритиш петролеум» нефть концернининг мулкини давлат ихтиёрига олган, бунга жавобан Буюк Британия ҳукумати Ливияга қарши чоралар кўришга уринмоқда. «Таймс» газетасининг хабарига кўра, Англия ҳукумати бир қанча давлатларга мурожаат қилиб, илгари «Бритиш петролеум» тасарруф қилиб келган Ливия конларида қазиб олинган нефтни сотиб олманглар, деб уларни «огоҳлантирган».

ҲУКУМАТ НАЗОРАТИГА ОЛИНДИ

РАНГУН, (ТАСС). Бирма ҳукумати 69 та саноат корхонасини ўз назорати остига олди.

НАБ агентлигининг хабарига кўра, булар орасида 7 та тўқимачилик корхонаси, 45 та озиқ-овқат корхонаси, 8 та химия заводи, 3 та металлургия заводи, 1 та машинасозлик заводи ва 5 та бошқа корхона бор.

(ТАСС).

ПОКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИНИНГ БАЁНОТИ

КАРОЧИ, 3 январь. (ТАСС). Покистон президенти Зулфиқор Али Бхутто бугун Карочида ўтказилган митингда нутқ сўзлаб, Халқ иттифоқи партиясининг раҳбари Мужибур Раҳмон қамоқдан ҳеч қандай шартсиз озод қилинади, деди.

ПОРАХЎРЛИК БОТҚОҒИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Нью-Йорк шаҳрида иш олиб борган махсус комиссиянинг очиқ мажлисида шу шаҳар полицияси фаолиятидаги ашаддий порахўрлик ва бедодлик фактлари очиб ташланди.

Полиция ходимларидан икки киши полиция органлари қилаётган бедодликка маъмурларнинг эътиборини қаратишга бир неча йил мобайнида беҳуда ҳаракат қилиб келганлиги тўғрисидаги фактлар матбуотда эълон қилинганидан кейин Нью-Йорк полициясидаги аҳволни текшириш учун 1970 йилда ана шу комиссия тузилган эди.

Узоқ вақт тайёргарлик кўрилганидан кейин комиссия бир неча марта очиқ мажлис ўтказди, шу мажлислар вақтида гувоҳлар кўпгина полиция ходимларининг магазинлар, пивохоналар, ресторанларнинг эгаларидан пора олганликларини ва кўпинча пора беришни талаб қилганликларини гапириб бердилар.

Комиссия мажлисларида кўп гувоҳларнинг айтишига қараганда, Нью-Йорк полиция органларидаги порахўрлик ва бедодлик бутун Америка жамиятини ич-ичидан кемираётган порахўрликнинг ифодасидир, холос. Гап полиция органларида эмас, балки биз яшаб турган жамиятнинг тузилиши ўзи шундай, деди баланд мартабали полиция офицери Макговерн.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТОШКЕНТДА ҚИШ.

И. Гаубергзон фотоэтюди.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

нечки-сиртқи бўлимда ўқийдиган студентларни

ҚИШКИ ЛАБОРАТОРИЯ-ИМТИХОН СЕССИЯСИГА

факультетлар бўйича қуйидаги муддатларда

ЧАҚИРАДИ

сиртқи қурилиш факультети (4, 5, 6 курслар)
10 ЯНВАРДАН 30 ЯНВАРГАЧА
(область ва район студентлари учун).
МАҲАЛЛИЙ СТУДЕНТЛАР УЧУН
3 ФЕВРАЛДАН 23 ФЕВРАЛГАЧА
Сиртқи энергетика факультети (4, 5, 6 курслар)
17 ЯНВАРДАН 5 ФЕВРАЛГАЧА
Сиртқи автомобиль йўллари факультети
3 ФЕВРАЛДАН (маҳаллий студентлар учун)
Сиртқи механика факультети (4, 5, 6 курслар)
17 ЯНВАРДАН 5 ФЕВРАЛГАЧА
Сиртқи механика факультети (4, 5, 6 курслар)
11 ЯНВАРДАН 13 ФЕВРАЛГАЧА
(I курс студентлар учун)
2 КУРС СТУДЕНТЛАРИ УЧУН
17 ЯНВАРДАН 30 ЯНВАРГАЧА
3 КУРС СТУДЕНТЛАРИ УЧУН
3 ЯНВАРДАН 12 ЯНВАРГАЧА

Тошкент политехника институтининг нечки-сиртқи ўқув бўлими.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

10.25 — ТОШКЕНТ. 10.30 — Экранда — Қорақалпоғистон пионерлари. 11.30 — **Ун икки ой** (Кинофильм). 12.30 — МОСКВА. 17.50 — ТОШКЕНТ. 18.00 — «Юлдузча». 18.40 — Ахборот. 18.55 — **Гитарали қаллоб** (бадиий фильм). 20, 15— Ахборот. 20.35 — Музикали кўрсатув. 21.15 — Миллионлар ленинча университети. 21.30 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.15 — МОСКВА. 18.20 — Янгиликлар. 18.30 — Концерт. 19.00 — Ҳужжатли фильм. 19.15 —Концерт. 20.00 — Ҳужжатли фильм. 20.15 — **Уч миллион процесси** (бадиий фильм). 21.30 — ТОШКЕНТ. 22.10 — **Инсон қони сув эмас** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 19.40 — Телеспектакль. 21.20 — Арманистон санъат усталарининг концерти.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 5/I да **Этик кийган мушук** (кундузи). **Дон Кихот** (кечқурун). 6/I да **Боғчасарой фонтани** (кундузи). **Севилия сартароши** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/I да **Мирзо Улуғбек** (кундузи). **Олтин девор** (кечқурун). 6/I да **Табассум ўғрилари** (кундузи). **Мирзо Улуғбек** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 5/I да **Менинг жаннатим** (кундузи). **Кумуш тўй** (кечқурун). 6/I да **Лақма** (кундузи). **Ажаб савдолар** (кечқурун).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 5, 6/I да **Оқар сувлар**, 7/I да **Улимларни қолдириб доғда** (спектакллар кундуз соат 12 ва 4 да бошланади).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— **Катта янги йил томошалари. «ЦИРКДА АРЧА»** (кундуз соат 12, 3. ва 5 яримда).

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА — **Муз устида балет томошалари. «КОНЕК ГОРБУНОК»** (кундуз соат 11, 3 ва кеч 6 да).

КИНО

Мен, терговчи... — «ВОСТОК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Фарзандлар жангга отланди — «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Шантеклер маликаси — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Қочиш (2 серия) — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Одиссейнинг саргузашти — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Шаҳрим юлдузи — «КЎКЧА» кундуз соат 1, 5 ярим ва кеч 7 да). ҲАМЗА номли (кундуз соат 5 ва кеч 7 ва 9 да).

Кашмирдаги севги (2 серия, ўзбек тилида — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Россия қалби — «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Офицерлар — ҲАМЗА номли (кундуз соат 11, 1 ва 3 да).

Ун икки стул — «КЎКЧА» (кундуз соат 3 ва кеч 8.45 минутда).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси №26, Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683, Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, 337221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334760. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036. 331216. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424. Оммавий ишлар ва хатлар — 332143. 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура—337162. Эълонлар—338142. Коммутатор—330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330156, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48—65. Бухоро — 3—31—42. Қарши — 38—42. Нукус — 43—62. Самарқанд — 31—972. Термиз 54—01. Урганч — 34—55. Фарғона — 4-29-44.

Б. — 3. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 02109.